

EUROPSKA
KOMISIJA

Strasbourg, 13.12.2022.
COM(2022) 729 final

2022/0424 (COD)

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

**o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podaci)
radi poboljšanja i olakšavanja nadzora vanjskih granica, izmjeni Uredbe (EU) 2019/817
i Uredbe (EU) 2018/1726 te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/82/EZ**

{SEC(2022) 444 final} - {SWD(2022) 421 final} - {SWD(2022) 422 final} -
{SWD(2022) 423 final}

OBRAZLOŽENJE

1. KONTEKST PRIJEDLOGA

• Razlozi i ciljevi prijedloga

Tijekom posljednjih desetljeća zabilježen je porast broja putnika u zračnom prometu te inovacija usmjerenih na povećanje učinkovitosti što je dovelo do većih zrakoplova i potrebe za učinkovitijim tokovima putnika u zračnim lukama. Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO) izvijestila je 2019. o 4,5 milijardi putnika prevezenih u svijetu u okviru redovitog zračnog prijevoza¹, s više od pola milijarde putnika koji svake godine ulaze u EU ili izlaze iz EU-a², što opterećuje vanjske zračne granice.

Obrada unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podataka), kako je predviđena postojećom Direktivom o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima³ i ovim Prijedlogom, alat je za upravljanje granicama koji pridonosi djelotvornosti i učinkovitosti graničnih kontrola olakšavanjem i ubrzavanjem pregleda osoba koje putuju, kao i instrument za suzbijanje nezakonitog useljavanja. API podaci skup su podataka o identitetu putnika sadržanih u njihovim putnim ispravama zajedno s informacijama o letu prikupljeni pri prijavi za let i preneseni graničnim tijelima zemlje odredišta. Budući da ta tijela dobivaju API podatke prije dolaska leta, mogu unaprijed, u skladu s primjenjivim zakonodavstvom, provjeriti osobe koje putuju usporedbom s profilima rizika, popisima za praćenje i bazama podataka, čime se ubrzavaju granične kontrole za osobe koje putuju u dobroj vjeri, te više resursa i vremena posvetiti identifikaciji osoba koje putuju, a koje je po dolasku potrebno dodatno provjeriti.

Uspostava sustavâ za prikupljanje i prijenos API podataka međunarodni je standard na temelju Konvencije o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu (Čikaška konvencija⁴) od 2017. U EU-u je to uređeno Direktivom o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima. Tom se direktivom zračnim prijevoznicima nameće obveza prijenosa API podataka na zahtjev graničnim tijelima zemlje odredišta prije polijetanja. Njome se, međutim, državama članicama ne nameće obveza da od zračnih prijevoznika zatraže API podatke, uslijed čega nastaju odstupanja i nedosljednosti u načinu na koji se podaci prikupljaju i upotrebljavaju, pri čemu nekoliko država članica sustavno prikuplja API podatke, dok druge to ne čine.⁵ Procjenjuje se da se u prosjeku za sve države članice zajedno prikupljaju API podaci za 65 % dolaznih letova.⁶ Time se stvara situacija u kojoj je pojedincima koji žele izbjeći provjere i zaobilaziti rute na kojima se dosljedno prikupljaju API podaci lako putovati do odredišta zračnim rutama na kojima se API podaci rjeđe upotrebljavaju ili se uopće ne upotrebljavaju.

¹ ICAO, *The World of Air Transport in 2019* (Svijet zračnog prometa u 2019.), <https://www.icao.int/annual-report-2019/Pages/the-world-of-air-transport-in-2019.aspx>.

² Izvor: Eurostat (mrežna oznaka podataka: avia_paoc); te brojke obuhvaćaju putnički prijevoz u svim sadašnjim državama članicama EU-a (27 država članica).

³ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima (SL L 261, 6.8.2004., str. 24.).

⁴ Čikaška konvencija ili Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu donesena 1944., kojom je osnovana Međunarodna organizacija civilnog zrakoplovstva (ICAO). Sve države članice EU-a stranke su Čikaške konvencije. Konvencija o međunarodnom civilnom zrakoplovstvu

⁵ Europska komisija, Radni dokument službi Komisije, Evaluacija Direktive Vijeća 2004/82/EZ o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, Bruxelles, 8.9.2020., SWD(2020) 174 final.

⁶ Vidjeti procjenu učinka.

Nedavna evaluacija Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima pokazala je da čak i ako države članice zatraže API podatke, njihova nacionalna tijela ne upotrebljavaju uvijek API podatke na dosljedan način. Naime, API podaci omogućuju službenicima graničnog nadzora da provode prethodne provjere identiteta putnika i valjanosti upotrijebljene putne isprave u odnosu na baze podataka predviđene Zakonikom o schengenskim granicama.⁷ Međutim, ne upotrebljavaju sve države članice API podatke za prethodne provjere u odnosu na baze podataka utvrđene u Zakoniku o schengenskim granicama.⁸ Naime, Irska, koja ne sudjeluje u Zakoniku o schengenskim granicama, primjenjuje slično nacionalno zakonodavstvo. To se neće promijeniti kao posljedica predložene uredbe.

Direktivom o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima utvrđuju se samo ograničeni kriteriji za prikupljanje, prijenos i obradu API podataka u pogledu letova koji trebaju biti obuhvaćeni prikupljanjem podataka, elemenata podataka koje treba prikupiti ili načina prikupljanja podataka, pri čemu se ne uzimaju u obzir promjene u međunarodnim standardima i smjernicama za prikupljanje API podataka.⁹ To dovodi do vrlo različite prakse, što otežava ne samo djelotvornost i učinkovitost graničnih kontrola nego predstavlja i dodatno opterećenje za zračne prijevoznike koji moraju ispunjavati različite zahtjeve ovisno o rutama na kojima prevoze putnike i državi članici koja traži API podatke. Usklađivanjem prikupljanja i prijenosa API podataka s tim međunarodnim podatkovnim standardima za API podatke osigurala bi se usklađenost zrakoplovne industrije sa zahtjevima u pogledu API podataka. Za učinkovitu upotrebu API podataka podaci moraju biti točni, cjeloviti i ažurni. Ako podaci o identitetu nisu pouzdani i provjereni, što je ponekad slučaj, unakrsnim provjerama u bazama podataka neće se dobiti pouzdani operativni rezultati. Budući da je internetska prijava za let postala uobičajena praksa u posljednjih 20 godina, putnici sve češće ručno upisuju ili „samoprijavljaju” API podatke iz putne isprave. Nepotpuni, netočni ili zastarjeli API podaci koji se prenose nacionalnim tijelima mogu dovesti do nedostataka u vrstama provjera koje granična tijela mogu provoditi i u konačnici utjecati na osobe koje putuju, a koje mogu biti podvrgnute neispravnim i nepotrebnim provjerama. Potreba da se osigura dostatna kvaliteta API podataka blisko je povezana sa sredstvima koja upotrebljavaju zračni prijevoznici kako bi se osiguralo da relevantni prikupljeni API podaci odgovaraju podacima iz putnih isprava. Postojećim okvirom za API podatke ne propisuju se sredstva za prikupljanje tih API podataka od osoba koje putuju. Za razliku od ručno upisanih informacija, automatizirano prikupljanje podataka značilo bi manje problema s kvalitetom te djelotvorniju i učinkovitiju primjenu API podataka, čime bi se pridonijelo i smanjenju vremena koje nadležna granična tijela ulažu u svoju interakciju s prijevoznicima.

Stoga revizija postojećeg pravnog okvira za prikupljanje i prijenos API podataka pruža priliku za poboljšanje upravljanja vanjskim granicama i suzbijanje nezakonitog useljavanja. To se

⁷ Članak 8. stavak 2. točka (a) Zakonika o schengenskim granicama (Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)) odnosi se na SIS, Interpolovu bazu podataka o ukradenim i izgubljenim putnim ispravama (SLTD) i nacionalne baze podataka koje sadržavaju informacije o ukradenim, otuđenim, izgubljenim i poništenim putnim ispravama.

⁸ Vidjeti: Europska komisija, Glavna uprava za migracije i unutarnje poslove, *Study on Advance Passenger Information (API): evaluation of Council Directive 2004/82/EC on the obligation of carriers to communicate passenger data* (Studija o unaprijed dostavljenim informacijama o putnicima (API podacima): evaluacija Direktive Vijeća 2004/82/ EZ o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima), Ured za publikacije, 2020., <https://data.europa.eu/doi/10.2837/882434>, str. 149.

⁹ Smjernice WCO-a/IATA-e/ICAO-a o unaprijed dostavljenim informacijama o putnicima (API podacima), 2014. Vidjeti Prilog 5. Procjeni učinka.

postiže tako da se osigura da se svaku osobu koja koristi zračni prijevoz iz treće zemlje ili države članice koja ne sudjeluje u predloženoj uredbi u Uniju (točnije, u države koje sudjeluju u schengenskom području bez nadzora na unutarnjim granicama („schengensko područje”) i Irsku), što znači državljane trećih zemalja, osobe bez državljanstva i građane EU-a, može prethodno provjeriti prije dolaska na temelju API podataka te da države članice primjenjuju jedinstvene kriterije u pogledu prikupljanja i prijenosa takvih podataka za potrebe nadzora na vanjskim granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja. Olakšavanjem protoka putnika u zračnim lukama i ubrzavanjem graničnih kontrola ovim se Prijedlogom pridonosi učinkovitom provođenju sustavnih kontrola svakog putnika u zračnom prometu u skladu s primjenjivim zakonodavstvom.¹⁰

- **Dosljednost s postojećim odredbama politike u tom području**

Ovim se Prijedlogom odgovara na potrebu za zajedničkim pravilima o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe upravljanja granicama i za suzbijanje nezakonitog useljavanja, što je povezano s postojanjem schengenskog područja i uspostavom zajedničkih pravila kojima se uređuje kretanje osoba preko vanjskih granica. Ovaj je Prijedlog u skladu s obvezama utvrđenima u Zakoniku o schengenskim granicama u pogledu kontrola osoba na vanjskim granicama. Predložena uredba dio je šireg okvira opsežnih informacijskih sustava EU-a koji su se znatno razvili od donošenja Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima 2004. Osim toga, strateškim smjernicama koje je Europsko vijeće donijelo u lipnju 2014. predviđeno je produljenje postupaka koje provode službenici graničnog nadzora na vanjskim granicama kako bi se povećala učinkovitost kontrola prije granične kontrolne postaje i ograničili negativni učinci na granicama. Među njima su: Schengenski informacijski sustav (SIS), vizni informacijski sustav (VIS) i sustav Eurodac.¹¹ Osim toga, trenutačno su u razvojnoj fazi tri nova sustava: sustav ulaska/izlaska (EES), europski sustav za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS) i centralizirani sustav za utvrđivanje država članica koje imaju podatke o osuđujućim presudama protiv državljanina trećih zemalja i osoba bez državljanstva (sustav ECRIS-TCN).¹² Svi ti postojeći i budući sustavi povezani su okvirom za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a¹³ za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama, koji je donesen 2019. i trenutačno se primjenjuje. U revizijama uključenima u ovaj Prijedlog uzima se u obzir okvir za interoperabilnost.

Konkretno, predloženim usmjerivačem izbjegava se udvostručavanje tehničkih komponenata dijeljenjem komponenata ETIAS-ova portala za prijevoznike. ETIAS-ov portal za

¹⁰ Kad je riječ o schengenskom području, vidjeti Izvješće Europske komisije o stanju Schengena za 2022., COM(2022) 301 final/2, 24.5.2022., <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HR/TXT/PDF/?uri=CELEX:52022DC0301>.

¹¹ SIS (Uredba (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području granične kontrole i o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te o izmjeni i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1987/2006) pomaže nadležnim tijelima u EU-u u očuvanju unutarnje sigurnosti s obzirom na nepostojanje kontrola na unutarnjim granicama, a VIS omogućuje schengenskim državama razmjenu podataka o vizama. Sustavom Eurodac uspostavlja se EU-ova baza podataka o otiscima prstiju tražitelja azila koja državama članicama omogućuje usporedbu otisaka prstiju tražitelja azila kako bi se utvrdilo jesu li prije tražili azil ili nezakonito ušli u EU preko druge države članice.

¹² EES-om i ETIAS-om postrožit će se sigurnosne provjere osoba koje putuju, a koje imaju vizu za kratkotrajni boravak, kao i onih koje putuju bez vize u schengensko područje omogućivanjem prethodnih provjera u cilju suzbijanja nezakonitih migracija i provedbe sigurnosnih provjera. Sustavom ECRIS-TCN uklonit će se utvrđeni nedostaci u razmjeni informacija o osuđenim nedržavljanima EU-a među državama članicama

¹³ Uredba (EU) 2019/817 i Uredba (EU) 2019/818.

prijevoznike prijevoznicima pruža tehnička sredstva za slanje upita u ETIAS radi provjere statusa državljana trećih zemalja izuzetih od obveze posjedovanja vize koji putuju u države članice. Predloženom uredbom osigurava se diferencijacija i stroga odvojenost različitih postupaka obrade podataka te poštovanje prava pristupa utvrđenih u različitim instrumentima EU-a. Nadalje, predloženom uredbom povezuje se rad postojeće savjetodavne skupine agencije eu-LISA za EES-ETIAS s budućim radom na sustavu API podataka, čime se poboljšava učinkovitost i ekonomija razmjera na način da se izbjegava udvostručavanje radnih skupina.

Kako je prethodno objašnjeno, granične kontrole koje se pravilima predložene uredbe namjeravaju olakšati i poboljšati provode se u skladu sa Zakonikom o schengenskim granicama, ako je primjenjiv, ili u skladu s nacionalnim pravom.

Osim toga, općeprimjenjivi akti prava Unije primjenjivat će se u skladu s uvjetima koji su u njima navedeni. Kada je riječ o obradi osobnih podataka, to osobito vrijedi za Opću uredbu o zaštiti podataka (GDPR)¹⁴ i Uredbu EU-a o zaštiti podataka¹⁵. Ovaj Prijedlog ne utječe na te akte.

Primjenjivost prethodno navedenih akata prava EU-a na obradu API podataka primljenih na temelju ove Uredbe znači da države članice provode pravo EU-a u smislu članka 51. stavka 1. Povelje, što znači da se primjenjuju i pravila Povelje. Konkretno, pravila tih akata prava Unije treba tumačiti s obzirom na Povelju.

Smjernice ICAO-a¹⁶ o strojno čitljivim putnim ispravama prenesene su Uredbom 2019/1157 o jačanju sigurnosti osobnih iskaznica građana Unije i Uredbom 2252/2004 o standardima za sigurnosna obilježja i biometrijske podatke u putnim ispravama. Te su uredbe bile temelj kojim se omogućilo automatsko preuzimanje cjelovitih i visokokvalitetnih podataka iz putnih isprava.

Predložena uredba i dalje bi bila dio schengenske pravne stečevine. Nadležna granična tijela država članica nastavit će primati i dalje obrađivati API podatke isključivo u svrhu upravljanja granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja za koju su ti podaci prikupljeni u skladu s predloženom uredbom.

Ovaj je Prijedlog usko povezan s Prijedlogom uredbe o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela jer oba prijedloga sadržavaju slične odredbe o popisu elemenata API podataka, o automatiziranom prikupljanju tih podataka i prijenosu podataka usmjerivaču.

¹⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka.

¹⁵ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ, SL L 295, 21.11.2018, str. 39.

¹⁶ ICAO, Dokument 9303, *Machine Readable Travel Documents* (Strojno čitljive putne isprave), osmo izdanje, 2021., dostupno na: https://www.icao.int/publications/documents/9303_p1_cons_en.pdf.

2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

• Pravna osnova

Za predloženu uredbu o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu upravljanja granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja, s obzirom na njezin cilj i predviđene mjere, odgovarajuća pravna osnova je članak 77. stavak 2. točke (b) i (d) i članak 79. stavak 2. točka (c) Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU).

U skladu s člankom 77. stavkom 2. točkom (b) UFEU-a Unija je ovlaštena donositi mjere koje se odnose na kontrole osoba koje prelaze vanjske granice, a u skladu s točkom (d) Unija je ovlaštena donositi sve mjere potrebne za postupnu uspostavu integriranog upravljanja vanjskim granicama. U skladu s člankom 79. stavkom 2. točkom (c) UFEU-a Unija je ovlaštena donositi mjere koje se odnose na nezakonito useljavanje.

Na taj se način osigurava dosljednost s postojećom Direktivom o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima koja se temelji na istim odredbama.

• Supsidijarnost

UFEU-om se Uniju izričito ovlašćuje za razvoj zajedničke politike o kontrolama osoba koje prelaze vanjske granice, što je jasan cilj koji treba ostvariti na razini EU-a. Istodobno je riječ o području podijeljene nadležnosti između EU-a i država članica.

Potreba za zajedničkim pravilima o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu upravljanja granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja povezana je, naročito i ne dovodeći u pitanje poseban položaj Irske, sa stvaranjem schengenskog područja i uspostavom zajedničkih pravila kojima se uređuje kretanje osoba preko vanjskih granica, posebno sa Zakonikom o schengenskim granicama.¹⁷ U tom kontekstu odluke jedne države članice utječu na druge države članice te je stoga potrebno imati zajednička i jasna pravila i operativnu praksu u tom području. Za učinkovit i djelotvoran nadzor vanjskih granica potreban je dosljedan pristup u cijelom schengenskom području, među ostalim u pogledu mogućnosti prethodne provjere osoba koje putuju na temelju API podataka.

Potreba za djelovanjem EU-a u pogledu API podataka u ovom trenutku proizlazi i iz nedavnih zakonodavnih promjena povezanih s upravljanjem vanjskim granicama schengenskog područja, posebno:

- Uredbom o interoperabilnosti¹⁸ iz 2019. omogućit će se sustavne kontrole osoba koje prelaze vanjske granice provjerom svih dostupnih i relevantnih podataka u centraliziranim informacijskim sustavima EU-a za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama. Uspostava centraliziranog mehanizma za prijenos API podataka na razini EU-a logičan je nastavak tog koncepta. Slijedeći koncepte obuhvaćene uredbama o interoperabilnosti, centralizirani prijenos API podataka u budućnosti bi mogao dovesti do upotrebe tih podataka za pretraživanje različitih baza podataka (SIS, podaci Europol) putem europskog portala za pretraživanje;
- na vanjskim bi se granicama upotrebom API podataka učinkovito dopunila predstojeća provedba europskog sustava za informacije o putovanjima i

¹⁷ Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama)

¹⁸ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza.

odobranje putovanja (ETIAS) i sustava ulaska/izlaska (EES). Upotreba API podataka i dalje bi bila potrebna za upravljanje vanjskim granicama jer se njima službenike graničnog nadzora unaprijed obavješćuje o tome je li se osoba koja putuje stvarno ukrcala na zrakoplov te će ući na schengensko područje, čime bi se olakšala granična kontrola koja će se provoditi nakon što osoba koja putuje stigne na vanjske granice.

- **Proporcionalnost**

U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u članku 5. stavku 4. UEU-a prirodu i intenzitet određene mjere treba prilagoditi utvrđenom problemu. Kako bi države članice djelotvorno riješile sve probleme obuhvaćene ovom zakonodavnom inicijativom nužno je na neki način osigurati zakonske mjere na razini EU-a, a da se pritom ne prelazi ono što je potrebno za rješavanje tih problema.

Ovim Prijedlogom osnažit će se pravni okvir za prikupljanje i prijenos API podataka za potrebe upravljanja vanjskim granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja. Njime će se API podaci osnažiti kao instrument kojim će se poboljšati prethodne provjere osoba koje putuju na vanjskim granicama, čime će se pridonijeti ne samo djelotvornosti i učinkovitosti samih provjera, nego i cilju suzbijanja nezakonitog useljavanja, posebno u vezi s prekograničnim zračnim prijevozom i odgovornostima zračnih prijevoznika u tom pogledu. U skladu s međunarodnim standardima i preporučenom praksom ovim će se Prijedlogom od zračnih prijevoznika zahtijevati da prikupljaju i prenose API podatke za sve letove u Uniju, kako je definirano u Prijedlogu. Obveze utvrđene u ovom Prijedlogu ograničene su na ono što je nužno za postizanje tog cilja. Konkretnije, ovim se Prijedlogom utvrđuju jasna pravila, među ostalim, o tome što su API podaci, na kojim bi letovima zračni prijevoznici trebali prikupljati API podatke i o njihovu prijenosu. Putem uredbe, ovim će se Prijedlogom uspostaviti dosljedan pristup upotrebi API podataka za upravljanje vanjskim granicama i suzbijanje nezakonitog useljavanja. Takva standardizacija zahtjeva u pogledu API podataka u državama članicama pridonijet će većoj pravnoj sigurnosti i predvidljivosti, a time i većoj usklađenosti zračnih prijevoznika.

Proporcionalnost se dodatno osigurava s pomoću nekoliko elemenata predložene uredbe, kao što su ograničenje samo na dolazne letove, usmjeravanje zahtjeva za upotrebu automatiziranih sredstava samo na određene API podatke i zaštitne mjere u pogledu načina i svrhe obrade API podataka.

Predloženom uredbom predviđa se uvođenje usmjerivača koji bi služio kao jedinstvena poveznica između država članica i zračnih prijevoznika, u skladu s međunarodnim preporukama, te se uspostavlja pristup na razini EU-a za prikupljanje i prijenos API podataka. Prijenosom API podataka putem usmjerivača smanjit će se troškovi zrakoplovne industrije i osigurati da službenici graničnog nadzora imaju brz i neometan pristup API podacima koji su im potrebni u kontekstu naprednih graničnih kontrola. Tim će se pristupom drastično smanjiti broj veza koje je iz motrišta država članica potrebno uspostaviti i održavati. S druge strane, time će se smanjiti složenost održavanja veza s nadležnim graničnim tijelima za zračne prijevoznike i ostvariti ekonomija razmjera. Agencija EU-a, odnosno eu-LISA, bit će odgovorna za projektiranje, razvoj, udomljavanje usmjerivača te tehničko upravljanje njime. Prijenosom API podataka preko usmjerivača poduprijet će se praćenje letova i time smanjiti vjerojatnost da prijevoznik nije ispunio obvezu priopćavanja API podataka kako je propisano u ovom Prijedlogu.

- **Odabir instrumenta**

Predlaže se uredba. Kako je procijenjeno u procjeni učinka priloženoj ovom Prijedlogu te s obzirom na potrebu da se predložene mjere izravno i ujednačeno primjenjuju u svim državama članicama, uredba je odgovarajući izbor pravnog instrumenta.

3. REZULTATI EX POST EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- **Ex post evaluacije postojećeg zakonodavstva**

Evaluacijom Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima¹⁹ utvrđeno je da je razlog za prikupljanje API podataka i njihov prijenos nadležnim graničnim tijelima još uvijek valjan 15 godina nakon stupanja na snagu Direktive. Trenutačni ciljevi Direktive, posebno poboljšanje upravljanja nadzorom granica, što može pomoći i u suzbijanju nezakonitih migracija, i dalje su vrlo mjerodavni za potrebe relevantnih dionika i šireg društva. Osim toga, utvrđeno je i da su prikupljanje i prijenos API podataka relevantni za olakšavanje zakonitog putovanja.

Evaluacijom je utvrđeno da je neusklađenost u provedbi Direktive prepreka njezinoj učinkovitosti i dosljednosti. Zbog minimalnih zahtjeva propisanih Direktivom, provedba sustava API podataka, kao i stvarna upotreba API podataka fragmentirani su. Osim toga, mogućnost ostavljena državama članicama u vezi s upotrebom API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva,²⁰ pri čemu nisu jasno utvrđeni svrha i okvir, dovela je do fragmentirane provedbe na nacionalnoj razini. Evaluacijom su utvrđene i neusklađenosti s drugim instrumentima EU-a koje su dovele do operativnih izazova u praksi i nesigurnosti za pogođene strane, posebno ispitanike. Zahtjevi za zaštitu osobnih podataka sadržani u Direktivi o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima nisu u cijelosti u skladu s najnovijim kretanjima u tom području. Nadalje, Direktiva o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima nije u cijelosti usklađena s međunarodnim regulatornim okvirom za informacije o putnicima, posebno u pogledu podatkovnih polja i standarda prijenosa.

U evaluaciji je istaknut niz nedostataka povezanih s Direktivom o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, tj. nedostatak i. standardizacije i usklađivanja, ii. određenih mjera za zaštitu podataka i iii. jasne usklađenosti s najnovijim političkim i pravnim promjenama na razini EU-a. Ti elementi utječu na učinak Direktive, predstavljaju opterećenje za dionike i dovode do određene razine pravne nesigurnosti za zračne prijevoznike koji prikupljaju i prenose API podatke, za nadležna granična tijela koja ih primaju i dalje obrađuju, a u konačnici i za putnike.

Rezultati evaluacije pomogli su u pripremi procjene učinka i ovog prijedloga.

- **Savjetovanja s dionicima**

Priprema ovog Prijedloga uključivala je širok raspon savjetovanja s predmetnim dionicima, uključujući tijela država članica (nadležna granična tijela, odjele za informacije o putnicima), predstavnike prometne industrije i pojedinačne zračne prijevoznike. I druge agencije EU-a,

¹⁹ Europska komisija, Radni dokument službi Komisije, Evaluacija Direktive Vijeća 2004/82/EZ o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, Bruxelles, 8.9.2020., SWD(2020) 174 final.

²⁰ Vidjeti članak 6. zadnji podstavak Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima.

poput Europske agencije za graničnu i obalnu stražu (Frontex), Agencije Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstava (Europol), Europske agencije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) i Agencije Europske unije za temeljna prava (FRA), dale su svoj doprinos. Ova inicijativa uključuje i stajališta i povratne informacije dobivene tijekom javnog savjetovanja provedenog krajem 2019. u okviru evaluacije Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima.²¹

Aktivnostima savjetovanja u kontekstu pripreme procjene učinka na kojoj se temelji ovaj Prijedlog različitim su metodama prikupljene povratne informacije od dionika. Te su aktivnosti uključivale početnu procjenu učinka, vanjsku popratnu studiju i niz tehničkih radionica.

Za povratne informacije od 5. lipnja 2020. do 14. kolovoza 2020. objavljena je početna procjena učinka, pri čemu je ukupno sedam zaprimljenih odgovora sadržavalo povratne informacije o proširenju područja primjene buduće Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, kvaliteti podataka, sankcijama, odnosu između API podataka i podataka iz PNR-a te zaštiti osobnih podataka.²²

Vanjska popratna studija provedena je na temelju uredskog istraživanja, razgovora i anketa sa stručnjacima za predmetno područje u kojima su ispitane različite moguće mjere za obradu API podataka s jasnim pravilima kojima se olakšava zakonito putovanje, koje su u skladu s interoperabilnošću informacijskih sustava EU-a, zahtjevima EU-a u pogledu zaštite osobnih podataka i drugim postojećim instrumentima EU-a i međunarodnim standardima.

Službe Komisije organizirale su i niz tehničkih radionica sa stručnjacima iz država članica i pridruženih zemalja schengenskog područja. Te su radionice bile usmjerene na okupljanje stručnjaka radi razmjene mišljenja o mogućim opcijama koje su predviđene za jačanje budućeg okvira za API podatke u cilju upravljanja granicama, suzbijanja nezakonitog useljavanja te suzbijanja kaznenih djela i terorizma.

U priloženoj procjeni učinka detaljnije je opisano savjetovanja s dionicima (Prilog 2.).

- **Procjena učinka**

U skladu sa Smjernicama za bolju regulativu, Komisija je provela procjenu učinka, kako je predstavljena u priloženom radnom dokumentu službi Komisije.²³ Odbor za nadzor regulative preispitao je nacrt procjene učinka na sastanku održanom 28. rujna 2022. i dao pozitivno mišljenje 30. rujna 2022.

S obzirom na utvrđene probleme povezane s prikupljanjem i prijenosom API podataka, u procjeni učinka ocijenjene su opcije politike u odnosu na opseg prikupljanja API podataka u prethodno navedene svrhe, zajedno s opcijama u odnosu na sredstva za poboljšanje kvalitete API podataka. Kad je riječ o prikupljanju API podataka za potrebe upravljanja vanjskim granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja u procjeni učinka razmatralo se, s jedne strane, prikupljanje API podataka za sve dolazne letove izvan schengenskog područja i, s druge strane, njihovo prikupljanje za sve dolazne i odlazne letove izvan schengenskog područja. Osim toga, u procjeni učinka razmotrene su i opcije za poboljšanje kvalitete API

²¹ Evaluacija Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima, SWD(2020) 174.

²² https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/12434-Border-law-enforcement-advance-air-passenger-information-API-revised-rules_hr.

²³ SWD(2022) 422 final (13.12.2022.).

podataka: prikupljanje automatiziranim sredstvima i ručno ili isključivo automatiziranim sredstvima.

Budući da se cjeloviti skup API podataka generira nakon što se putnici ukrcaju na zrakoplov, službenici graničnog nadzora primali bi API podatke tek nakon fizičkih izlaznih kontrola osoba koje putuju i pregleda njihovih putovnica, dakle prekasno da bi se podržao rad službenika graničnog nadzora, stoga opcija za prikupljanje API podataka o svim relevantnim dolaznim i odlaznim letovima nije odabrana kao dio najpoželjnije opcije.

Na temelju nalaza izvješća o procjeni učinka, najpoželjnija opcija za instrument API podataka za navedene svrhe uključuje prikupljanje API podataka o svim relevantnim dolaznim letovima, pri čemu zračni prijevoznici prikupljaju određene API podatke samo automatiziranim sredstvima. Kombinacijom tih opcija poboljšala bi se sposobnost država članica da upotrebljavaju API podatke za djelotvornu i učinkovitu prethodnu provjeru osoba koje putuju u zračnom prometu prije njihova dolaska na vanjske granice. Standardizacijom zahtjeva za prikupljanje i prijenos API podataka povećala bi se usklađenost zrakoplovne industrije s propisima jer bi ona bila suočena s istim zahtjevima u svim državama članicama. Pouzdanim i provjerenim API podacima, uključujući API podatke koji se prikupljaju automatiziranim sredstvima, omogućila bi se identifikacija visokorizičnih osoba koje putuju i osigurala brža kontrola na vanjskim granicama i pregled putnika po dolasku. Prijedlog je u skladu s ciljem klimatske neutralnosti utvrđenim u Europskom zakonu o klimi²⁴ i ciljevima Unije za 2030. i 2040.

U procjeni učinka razmotrene su i odbačene opcije, kao što je prikupljanje API podataka iz drugih načina prijevoza, primjerice od pomorskih, željezničkih i autobusnih prijevoznika. U procjeni učinka utvrđeno je da već postoje pravila EU-a i međunarodna pravila kojima se od prijevoznika u pomorskom prometu zahtijeva da informacije o putnicima unaprijed prenesu graničnim tijelima država članica na dolaznim i odlaznim rutama. Stoga bi dodatna obveza EU-a za prijevoznike u pomorskom prometu da prenose API podatke bila suvišna. U usporedbi sa sektorom zračnog prometa prikupljanje podataka o putnicima zahtjevnije je za kopnene prijevoznike, na primjer u željezničkom ili autobusnom prijevozu (nepostojanje postupaka prijave za putovanje, nepostojanje sustavnog izdavanja karata na ime) te bi iziskivalo velika ulaganja u fizičku infrastrukturu prijevoznika, što bi imalo znatne posljedice na njihov gospodarski model i na putnike. Odlukom da se ti aspekti ne obuhvate u ovom Prijedlogu uredbe ne dovodi se u pitanje praksa nekih država članica koje zahtijevaju podatke o putnicima na željezničkim linijama na temelju nacionalnog prava, pod uvjetom da je u skladu s pravom EU-a.

- **Temeljna prava i zaštita osobnih podataka**

Ovom se inicijativom predviđa obrada osobnih podataka osoba koje putuju te se stoga ostvarivanje temeljnog prava ograničava na zaštitu osobnih podataka kako je zajamčeno člankom 8. Povelje EU-a o temeljnim pravima („Povelja”) i člankom 16. UFEU-a. Kako je istaknuo Sud EU-a,²⁵ pravo na zaštitu osobnih podataka nije apsolutno pravo, ali svako ograničenje mora se razmotriti s obzirom na njegovu funkciju u društvu i biti u skladu s

²⁴ Članak 2. stavak 1. Uredbe (EU) 2021/1119 od 30. lipnja 2021. o uspostavi okvira za postizanje klimatske neutralnosti (Europski zakon o klimi).

²⁵ Sud EU-a, presuda od 9. studenoga 2010., spojeni predmeti C-92/09 i C-93/09 *Volker und Markus Schecke i Eifert* [2010.] ECR I-0000.

kriterijima utvrđenima u članku 52. stavku 1. Povelje.²⁶ Zaštita osobnih podataka usko je povezana i s poštovanjem prava na privatnost kao dijela prava na privatni i obiteljski život zaštićenog člankom 7. Povelje.

Obveza zračnih prijevoznika da prikupljaju API podatke o svim osobama koje putuju, a koje prelaze vanjske granice, te da zatim prenose usmjerivačem te API podatke nadležnim graničnim tijelima odgovara cilju da se osigura učinkovita i djelotvorna provedba prethodnih provjera na vanjskim granicama svih osoba koje putuju, a koje ulaze u države članice, čime se pridonosi i cilju suzbijanja nezakonitog useljavanja. Iako nadležna granična tijela neće donositi odluke isključivo na temelju API podataka, ovim će se Prijedlogom graničnim tijelima omogućiti da unaprijed organiziraju svoje aktivnosti i olakšat će se ulazak putnika u dobroj vjeri i otkrivanje drugih putnika. Zadiranje u prethodno navedena temeljna prava ograničeno je na ono što je strogo nužno za postizanje navedenih ciljeva, osobito ograničavanjem prikupljanja podataka o identitetu na informacije sadržane u putnoj ispravi osobe koja putuje i ograničavanjem opsega obrade na najmanju potrebnu mjeru, uključujući u pogledu razdoblja čuvanja osobnih podataka.

Obveza zračnih prijevoznika da upotrebljavaju automatizirana sredstva za prikupljanje API podataka od osoba koje putuju može dovesti do dodatnih rizika u pogledu zaštite osobnih podataka. Međutim, takvi su rizici ograničeni i ublaženi. Prvo, zahtjev se primjenjuje samo na određene API podatke kod kojih se automatizirana sredstva trebaju upotrebljavati odgovorno u odnosu na strojno čitljive podatke na putnim ispravama. Drugo, predložena uredba sadržava zahtjeve za automatizirana sredstva koja treba upotrebljavati, koji će se dodatno razraditi u delegiranom aktu. Naposljetku, predviđeno je nekoliko zaštitnih mjera, kao što su evidentiranje, posebna pravila o zaštiti osobnih podataka i učinkovit nadzor.

Ovaj Prijedlog uključuje i dodatne i posebne zaštitne mjere kako bi se osigurala usklađenost s Poveljom, među ostalim u odnosu na sigurnost obrade osobnih podataka, brisanje i ograničenje svrhe te u odnosu na prava osoba koje putuju na informacije.

Nadalje, iako se predloženom uredbom, izuzev odredbe kojom se osigurava usklađenost s načelom ograničenja svrhe, ne bi uređivao način na koji nadležna granična tijela upotrebljavaju API podatke koje dobivaju na temelju te uredbe, s obzirom na to da je, kako je prethodno objašnjeno, to već obuhvaćeno drugim zakonodavstvom (Zakonikom o schengenskim granicama, propisima o zaštiti osobnih podataka, Poveljom), u svrhu jasnoće u uvodnim izjavama podsjeća se na to da takva upotreba ne smije dovesti ni do kakve diskriminacije koja je isključena na temelju članka 21. Povelje.

4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Ova zakonodavna inicijativa o prikupljanju i prijenosu API podataka za olakšavanje nadzora vanjskih granica utjecala bi na potrebe agencije eu-LISA i nadležnih graničnih tijela država članica za proračunskim sredstvima i osobljem.

Za agenciju eu-LISA procjenjuje se da će od 2029. nadalje biti potrebno dodatnih 45 milijuna EUR (33 milijuna EUR u okviru trenutnog VFO-a) za uspostavu usmjerivača i

²⁶ U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje moguća su ograničenja prava na zaštitu podataka, ali samo ako su ta ograničenja predviđena zakonom, ako se njima poštuje bit prava i sloboda te, podložno načelu proporcionalnosti, ako su potrebna i ako zaista odgovaraju ciljevima od općeg interesa koje priznaje Europska unija ili potrebi zaštite prava i sloboda drugih osoba.

9 milijuna EUR godišnje za tehničko upravljanje njime te da će biti potrebno oko 27 dodatnih radnih mjesta kako bi se osiguralo da agencija eu-LISA ima potrebna sredstva za obavljanje zadaća koje su joj dodijeljene ovom predloženom uredbom i predloženom uredbom o prikupljanju i prijenosu API podataka u cilju suzbijanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.

Procjenjuje se da bi države članice za 27 milijuna EUR (8 milijuna EUR u okviru trenutnog višegodišnjeg financijskog okvira) namijenjenih nadogradnji potrebnih nacionalnih sustava i infrastrukture za tijela za upravljanje granicama te postupno do 5 milijuna EUR godišnje od 2028. nadalje za njihovo održavanje mogle imati pravo na povrat sredstava iz fonda instrumenta za upravljanje granicama i vize²⁷. Svako takvo pravo u konačnici će se morati utvrditi u skladu s pravilima kojima se uređuju ta sredstva, kao i pravilima o troškovima sadržanima u predloženoj uredbi.

S obzirom na blisku povezanost ove predložene uredbe i predložene uredbe o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela, posebno u pogledu prijenosa API podataka usmjerivaču, zakonodavni financijski izvještaj, koji se nalazi u prilogu ovoj predloženoj uredbi, istovjetan je za oba prijedloga.

5. DRUGI ELEMENTI

• Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja

Komisija bi osigurala uspostavu potrebnih mehanizama za praćenje funkcioniranja predloženih mjera i njihovu evaluaciju u odnosu na glavne ciljeve politike. Četiri godine nakon početka primjene predložene uredbe i svake četiri godine nakon toga Komisija bi Europskom parlamentu i Vijeću podnijela izvješće u kojem ocjenjuje provedbu uredbe i njezinu dodanu vrijednost. U izvješću bi se usto izvješćivalo i o svakom izravnom ili neizravnom učinku na mjerodavna temeljna prava. Ispitala bi ostvarene rezultate u odnosu na ciljeve te procijeniti daljnju valjanost temeljnih načela i sve implikacije koje se odnose na buduće opcije.

Obveza zračnih prijevoznika da prikupljaju API podatke te uvođenja usmjerivača za takve informacije omogućit će jasniji pregled o tome kako zračni prijevoznici prikupljaju i prenose takve podatke te o njihovoj kasnijoj upotrebi u državama članicama u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i zakonodavstvom Unije. Na taj će se način Europskoj komisiji pružiti potpora u njezinim zadaćama evaluacije i provedbe na način da joj se dostave pouzdani statistički podaci o količini prenesenih podataka i o letovima za koje bi se tražili API podaci.

• Prilagođeno teritorijalno važenje

Ovaj Prijedlog temelji se na schengenskoj pravnoj stečevini i predstavlja njezin daljnji razvoj u pogledu vanjskih granica u smislu da se odnosi na prelaske vanjskih granica. Stoga bi trebalo razmotriti sljedeće posljedice u odnosu na Protokol (br. 19) o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije koji je priložen UEU-u i UFEU-u te Protokol (br. 22) o stajalištu Danske priložen UEU-u i UFEU-u.

²⁷ Uredba (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike

Prijedlog je obuhvaćen mjerama schengenske pravne stečevine u kojima Irska sudjeluje u skladu s člankom 6. stavkom 2. Odluke Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine²⁸. Konkretno, sudjelovanje Irske u ovom Prijedlogu odnosi se na odgovornosti Unije za poduzimanje mjera za razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u kojima Irska sudjeluje, u cilju suzbijanja nezakonitog useljavanja. Irska osobito sudjeluje u pogledu uključivanja u članak 1. stavak 1. te Odluke Vijeća upućivanja na članak 26. Konvencije o provedbi Schengenske konvencije u pogledu odgovornosti zračnih prijevoznika u odnosu na strance kojima je odbijen ulazak i u odnosu na obvezu stranaca da posjeduju potrebne putne isprave. Irska sudjeluje u cijeloj predloženoj uredbi.

U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog Ugovoru o Europskoj uniji (UEU) i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ovog Prijedloga te on za nju nije obvezujuć niti će se na nju primjenjivati kad bude donesen. S obzirom na to da će predložena uredba predstavljati daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovom Prijedlogu odlučuje hoće li ga provesti u svojem nacionalnom pravu.

U pogledu Cipra, Bugarske, Rumunjske i Hrvatske ova Odluka predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2005. odnosno članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2011.

U pogledu Islanda, Norveške, Švicarske i Lihtenštajna predložena uredba predstavljat će razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu njihovih sporazuma o pridruživanju.

• **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

U poglavlju 1. utvrđuju se opće odredbe ove uredbe, počevši od pravila o njezinu predmetu i području primjene. U njemu se nalazi i popis definicija.

U poglavlju 2. utvrđuju se odredbe za prikupljanje i prijenos API podataka, odnosno jasan skup pravila za zračne prijevoznike o prikupljanju API podataka, pravila o prijenosu API podataka usmjerivaču, obradi API podataka koju provode nadležna granična tijela te pohranjivanju i brisanju API podataka koje provode zračni prijevoznici i ta tijela.

Poglavlje 3. sadržava odredbe o prijenosu API podataka putem usmjerivača. Točnije, sadržava odredbe kojima se opisuju glavne značajke usmjerivača, pravila o upotrebi usmjerivača, postupak prijenosa API podataka od usmjerivača do nadležnih graničnih tijela, brisanje API podataka iz usmjerivača, vođenje evidencija i postupci u slučaju djelomične ili potpune tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača.

Poglavlje 4. sadržava niz posebnih odredbi o zaštiti osobnih podataka. Točnije, u njemu se navodi tko su voditelji obrade i izvršitelj obrade podataka za obradu API podataka koji čine osobne podatke u skladu s ovom uredbom. U njemu se utvrđuju i mjere koje se zahtijevaju od agencije eu-LISA kako bi se osigurala sigurnost obrade podataka, u skladu s odredbama Uredbe (EU) 2018/1725. U njemu se utvrđuju mjere koje se zahtijevaju od zračnih prijevoznika i nadležnih graničnih tijela kako bi se osiguralo njihovo samopraćenje usklađenosti s relevantnim odredbama utvrđenima u ovoj uredbi i pravilima o revizijama.

U poglavlju 5. uređuju se određena posebna pitanja povezana s usmjerivačem. Sadržava zahtjeve za veze s usmjerivačem nadležnih graničnih tijela i zračnih prijevoznika. U njemu se utvrđuju i zadaće agencije eu-LISA povezane s projektiranjem i razvojem usmjerivača,

²⁸ SL L 64, 7.3.2002., str. 20.

njegovim udomljavanjem i tehničkim upravljanjem njime te drugom podrškom koja se odnosi na njega. Poglavlje sadržava i odredbe o troškovima agencije eu-LISA i država članica u skladu s ovom uredbom, posebno u pogledu veza država članica s usmjerivačem i njihove integracije s usmjerivačem. Njome se utvrđuju i odredbe o odgovornosti za štetu nanесenu usmjerivaču, početku rada usmjerivača i mogućnosti da zračni prijevoznici dobrovoljno upotrebljavaju usmjerivač pod određenim uvjetima.

Poglavlje 6. sadržava odredbe o nadzoru, mogućim sankcijama koje se primjenjuju na zračne prijevoznike zbog neispunjavanja njihovih obveza utvrđenih u ovoj uredbi, pravilima povezanim uz statističko izvješćivanje agencije eu-LISA i o Komisijinoj pripremi praktičnog priručnika.

U poglavlju 7. uređuju se učinci na druge pravne akte Unije. Točnije, sadržava odredbe o stavljanju izvan snage Direktive 2004/82/EZ i potrebne izmjene drugih postojećih instrumenata, odnosno Uredbe (EU) 2018/1726²⁹ i Uredbe (EU) 2019/817³⁰.

Poglavlje 8. sadržava završne odredbe ove uredbe koje se odnose na donošenje delegiranih i provedbenih akata, praćenje i evaluaciju ove uredbe te njezino stupanje na snagu i primjenu.

²⁹ Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011 (SL L 295, 21.11.2018., str. 99.).

³⁰ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726, i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).

Prijedlog

UREDBE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podaci) radi poboljšanja i olakšavanja nadzora vanjskih granica, izmjeni Uredbe (EU) 2019/817 i Uredbe (EU) 2018/1726 te stavljanju izvan snage Direktive Vijeća 2004/82/EZ**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 77. stavak 2. točku (b) i točku (d) te članak 79. stavak 2. točku (c),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora³¹,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

budući da:

- (1) Provedba kontrola osoba na vanjskim granicama znatno pridonosi jamčenju dugoročne sigurnosti Unije, država članica i njezinih građana te je kao takva i dalje važna zaštitna mjera, posebno u području bez nadzora unutarnjih granica („schengensko područje”). Učinkovit i djelotvoran nadzor vanjskih granica, koji se provodi posebno u skladu s Uredbom (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća³², ako je primjenjivo, pomaže u suzbijanju nezakonitog useljavanja i sprečava prijetnje unutarnjoj sigurnosti, javnom poretku, javnom zdravlju i međunarodnim odnosima država članica.
- (2) Upotrebom podataka o osobama koje putuju i informacija o letu prenesenih prije dolaska osoba koje putuju, poznatih kao unaprijed dostavljene informacije o putnicima („API podaci”), pridonosi se ubrzanju provedbe potrebnih kontrola tijekom postupka prelaska granice. Za potrebe ove Uredbe taj se postupak konkretnije odnosi na prelazak granica između treće zemlje ili države članice koja ne sudjeluje u ovoj Uredbi, s jedne strane, i države članice koja sudjeluje u ovoj Uredbi, s druge strane. Takvom se upotrebom jačaju kontrole na tim vanjskim granicama tako što se osigurava dovoljno vremena za provedbu detaljnih i sveobuhvatnih kontrola svih osoba koje putuju, bez nerazmjernog negativnog učinka na osobe koje putuju u dobroj vjeri. Stoga bi u interesu djelotvornosti i učinkovitosti kontrola na vanjskim granicama trebalo predvidjeti odgovarajući pravni okvir kako bi se osiguralo da nadležna granična tijela država članica na takvim graničnim prijelazima na vanjskim granicama imaju pristup API podacima prije dolaska osoba koje putuju.

³¹ [SL C , , str. .]

³² Uredba (EU) 2016/399 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. ožujka 2016. o Zakoniku Unije o pravilima kojima se uređuje kretanje osoba preko granica (Zakonik o schengenskim granicama) (SL L 77, 23.3.2016., str. 1.).

- (3) Postojeći pravni okvir za API podatke, koji se sastoji od Direktive Vijeća 2004/82/EZ³³ i nacionalnog prava kojim se prenosi ta direktiva, pokazao se važnim za poboljšanje nadzora granica, posebno uspostavljanjem okvira za države članice za uvođenje odredaba za utvrđivanje obveza zračnih prijevoznika da prenose API podatke o putnicima koje prevoze na njihovo državno područje. Međutim, razlike i dalje postoje na nacionalnoj razini. Konkretno, od zračnih se prijevoznika ne traže sustavno API podaci, a zračni prijevoznici suočeni su s različitim zahtjevima u pogledu vrste informacija koje se prikupljaju i uvjeta pod kojima se API podaci trebaju prenositi nadležnim graničnim tijelima. Te razlike ne dovode samo do nepotrebnih troškova i komplikacija za zračne prijevoznike, nego i dovode u pitanje osiguravanje djelotvornih i učinkovitih prethodnih provjera osoba koje pristižu na vanjske granice.
- (4) Postojeći pravni okvir trebalo bi stoga ažurirati i zamijeniti kako bi se osiguralo da pravila o prikupljanju i prijenosu API podataka u svrhu poboljšanja i olakšavanja djelotvornosti i učinkovitosti graničnih kontrola na vanjskim granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja budu jasna, usklađena i učinkovita.
- (5) Kako bi se osigurao dosljedan pristup na međunarodnoj razini u najvećoj mogućoj mjeri i s obzirom na pravila o prikupljanju API podataka koja se primjenjuju na toj razini, ažurirani pravni okvir uspostavljen ovom Uredbom trebao bi uzeti u obzir relevantnu praksu dogovorenu na međunarodnoj razini sa zračnom industrijom i u kontekstu Smjernica Svjetske carinske organizacije, Međunarodnog udruženja za zračni promet i Međunarodne organizacije civilnog zrakoplovstva o unaprijed dostavljenim informacijama o putnicima.
- (6) Prikupljanje i prijenos API podataka utječe na privatnost pojedinaca i podrazumijeva obradu osobnih podataka. Kako bi se u potpunosti poštovala temeljna prava, posebno pravo na poštovanje privatnog života i pravo na zaštitu osobnih podataka, u skladu s Poveljom Europske unije o temeljnim pravima („Povelja”), trebalo bi predvidjeti odgovarajuća ograničenja i zaštitne mjere. Konkretno, svaka obrada API podataka, a posebno onih API podataka koji čine osobne podatke, trebala bi ostati ograničena na ono što je nužno i razmjerno za postizanje ciljeva ove Uredbe. Osim toga, trebalo bi osigurati da API podaci koji se prikupljaju i prenose na temelju ove Uredbe ne dovode ni do kakvog oblika diskriminacije koji je isključen Poveljom.
- (7) Kako bi se ostvarili njezini ciljevi, ova bi se Uredba trebala primjenjivati na sve prijevoznike koji obavljaju letove u Uniju, kako je definirano u ovoj Uredbi, kojima su obuhvaćeni redovni i izvanredni letovi, bez obzira na mjesto poslovnog nastana zračnih prijevoznika koji obavljaju te letove.
- (8) U interesu učinkovitosti i pravne sigurnosti, informacije koje zajedno čine API podatke koji se prikupljaju i naknadno prenose u skladu s ovom Uredbom trebale bi biti jasno i iscrpno navedene, obuhvaćajući i informacije koje se odnose na svaku osobu koja putuje i informacije o letu te osobe. Takve informacije o letu trebale bi obuhvaćati informacije o graničnom prijelazu na kojem se ulazi na državno područje predmetne države članice u svim slučajevima obuhvaćenima ovom Uredbom, ali te bi se informacije trebale prikupljati samo ako je to primjenjivo u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], a ne kad se API podaci odnose na letove unutar EU-a.

³³ Direktiva Vijeća 2004/82/EZ od 29. travnja 2004. o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima (SL L 261, 6.8.2004., str. 24.).

- (9) Kako bi se omogućile fleksibilnost i inovacije, u načelu bi svakom zračnom prijevozniku trebalo prepustiti da odredi na koji način ispunjava svoje obveze u pogledu prikupljanja API podataka utvrđenih u ovoj Uredbi. Međutim, s obzirom na to da postoje odgovarajuća tehnološka rješenja kojima se omogućuje automatsko prikupljanje određenih API podataka, istodobno jamčeći da su predmetni API podaci točni, potpuni i ažurirani te uzimajući u obzir prednosti upotrebe takve tehnologije u pogledu djelotvornosti i učinkovitosti, od zračnih prijevoznika trebalo bi zahtijevati da te API podatke prikupljaju automatiziranim sredstvima čitanjem strojno čitljivih podataka iz putne isprave.
- (10) Automatizirana sredstva omogućuju osobama koje putuju da same dostave određene API podatke tijekom postupka internetske prijave za let. Takva bi sredstva, na primjer, mogla uključivati sigurnu aplikaciju na pametnom telefonu, računalu ili mrežnoj kameri osobe koja putuje kojom se mogu čitati strojno čitljivi podaci putne isprave. Ako se osobe koje putuju nisu na internetu prijavile za let, zračni prijevoznici trebali bi im u praksi pružiti mogućnost da strojno čitljive API podatke osiguraju tijekom prijave za let u zračnoj luci s pomoću samoposlužnog kioska ili posredstvom osoblja zračnog prijevoznika na šalteru.
- (11) Komisiju bi trebalo ovlastiti za donošenje tehničkih zahtjeva i postupovnih pravila kojih se zračni prijevoznici moraju pridržavati u vezi s upotrebom automatiziranih sredstava za prikupljanje strojno čitljivih API podataka u skladu s ovom Uredbom kako bi se povećala jasnoća i pravna sigurnost te kako bi se pridonijelo osiguranju kvalitete podataka i odgovornoj upotrebi automatiziranih sredstava.
- (12) S obzirom na prednosti koje se upotrebom automatiziranih sredstava nude za prikupljanje strojno čitljivih API podataka i jasnoću koja proizlazi iz tehničkih zahtjeva u tom pogledu koji se donose na temelju ove Uredbe, trebalo bi pojasniti da zračni prijevoznici koji odlučuju upotrebljavati automatizirana sredstva za prikupljanje informacija koje su dužni prenijeti u skladu s Direktivom 2004/82/EZ imaju mogućnost, ali ne i obvezu, da te zahtjeve, nakon njihova donošenja, primjenjuju u vezi s takvom upotrebom automatiziranih sredstava, u mjeri u kojoj to dopušta ta direktiva. Svaku takvu dobrovoljnu primjenu tih specifikacija pri primjeni Direktive 2004/82/EZ ne bi trebalo tumačiti tako da utječe na obveze zračnih prijevoznika i država članica na temelju te direktive.
- (13) Kako bi se osiguralo da su prethodne provjere koje unaprijed provode nadležna granična tijela djelotvorne i učinkovite, API podaci koji se prenose tim tijelima trebali bi sadržavati podatke o osobama koje putuju, a koje stvarno namjeravaju prijeći vanjske granice, odnosno osobama koje se stvarno nalaze u zrakoplovu. Stoga bi zračni prijevoznici trebali prenijeti API podatke izravno nakon zatvaranja leta. Nadalje, API podaci pomažu nadležnim graničnim tijelima da razlikuju osobe koje putuju zakonito od onih koje bi mogle biti od interesa te stoga mogu zahtijevati dodatne provjere, što bi iziskivalo daljnju koordinaciju i pripremu daljnjih mjera koje treba poduzeti po dolasku. To bi se moglo dogoditi, na primjer, u slučajevima neočekivanog broja osoba od interesa koje putuju, čije bi fizičke kontrole na granicama mogle negativno utjecati na granične kontrole i vrijeme čekanja drugih zakonitih osoba koje putuju na granicama. Kako bi se nadležnim graničnim tijelima pružila mogućnost da pripreme odgovarajuće i razmjerne mjere na granici, kao što su privremeno povećanje broja ili preraspoređivanje osoblja, posebno za letove na kojima vrijeme između zatvaranja leta i dolaska na vanjske granice nije dovoljno da nadležnim graničnim tijelima omogući da pripreme najprikladniji odgovor, API podatke trebalo bi prenijeti i prije ukrcaja, u trenutku prijave svake osobe koja putuje.

- (14) Kako bi se osigurala jasnoća u pogledu tehničkih zahtjeva koji se primjenjuju na zračne prijevoznike i koji su potrebni kako bi se osiguralo da se API podaci koje su prikupili u skladu s ovom Uredbom prenose usmjerivaču na siguran, učinkovit i brz način, Komisiju bi trebalo ovlastiti za utvrđivanje specifikacija o zajedničkim protokolima i podržanim formatima podataka koji će se upotrebljavati za te prijenose.
- (15) Kako bi se izbjegao svaki rizik od zlouporabe i u skladu s načelom ograničenja svrhe, nadležna granična tijela trebala bi biti izričito isključena iz obrade API podataka koje primaju na temelju ove Uredbe u bilo koju drugu svrhu osim poboljšanja i olakšavanja djelotvornosti i učinkovitosti graničnih kontrola na vanjskim granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja.
- (16) Kako bi se osiguralo da nadležna granična tijela imaju dovoljno vremena za učinkovitu provedbu prethodnih provjera svih osoba koje putuju, uključujući osobe koje putuju na dugim letovima i osobe koje putuju na povezanim letovima, kao i dovoljno vremena da osiguraju da su API podaci koje prikupljaju i prenose zračni prijevoznici potpuni, točni i ažurirani te da, prema potrebi, od zračnih prijevoznika zatraže dodatna pojašnjenja, ispravke ili dopune, nadležna granična tijela trebala bi pohraniti API podatke koje su primila u skladu s ovom Uredbom na određeno razdoblje koje je ograničeno na ono što je nužno za te svrhe. Slično tome, kako bi mogli odgovoriti na takve zahtjeve, zračni prijevoznici trebali bi pohraniti API podatke koje su prenijeli u skladu s ovom Uredbom tijekom istog fiksnog i nužno potrebnog razdoblja.
- (17) Kako bi se izbjeglo da zračni prijevoznici moraju uspostaviti i održavati višestruke veze s nadležnim graničnim tijelima država članica za prijenos API podataka prikupljenih u skladu s ovom Uredbom te povezane neučinkovitosti i sigurnosne rizike, trebalo bi predvidjeti jedinstveni usmjerivač koji bi bio uspostavljen i kojim bi se upravljalo na razini Unije, a koji bi služio kao točka spajanja i distribucije tih prijenosa. U cilju učinkovitosti i isplativosti usmjerivač bi se trebao, u mjeri u kojoj je to tehnički moguće i uz potpuno poštovanje pravila ove Uredbe i Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], oslanjati na tehničke komponente iz drugih relevantnih sustava uspostavljenih u skladu s pravom Unije.
- (18) Usmjerivač bi trebao automatski prenositi API podatke relevantnim nadležnim graničnim tijelima, koja bi trebalo utvrditi na temelju graničnog prijelaza na kojem se ulazi na državno područje države članice uključene u predmetne API podatke. Kako bi se olakšao postupak distribucije, svaka država članica trebala bi navesti koja su granična tijela nadležna za primanje API podataka koji se prenose od usmjerivača. Kako bi se osiguralo pravilno djelovanje ove Uredbe i u interesu transparentnosti, te bi informacije trebalo objaviti.
- (19) Usmjerivač bi trebao služiti samo za olakšavanje prijenosa API podataka od zračnih prijevoznika nadležnim graničnim tijelima u skladu s ovom Uredbom i odjelima za informacije o putnicima u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] i ne bi trebao biti repozitorij API podataka. Stoga, te kako bi se rizik od neovlaštenog pristupa ili druge zlouporabe sveo na najmanju moguću mjeru te u skladu s načelom smanjenja količine podataka, svaka pohrana API podataka na usmjerivaču trebala bi ostati ograničena na ono što je nužno potrebno u tehničke svrhe povezane s prijenosom, a API podatke trebalo bi odmah, trajno i automatski izbrisati iz usmjerivača od trenutka dovršetka prijenosa ili, ako je

to relevantno u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], ih se uopće ne bi smjelo prenositi.

- (20) Kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje prijenosa API podataka s usmjerivača, Komisiju bi trebalo ovlastiti za utvrđivanje detaljnih tehničkih i postupovnih pravila o tom prijenosu. Tim bi se pravilima trebalo osigurati da prienos bude siguran, učinkovit i brz te da utječe na putovanja putnika i zračne prijevoznike samo onoliko koliko je potrebno.
- (21) Kako bi se zračnim prijevoznicima omogućilo da što prije iskoriste prednosti koje nudi upotreba usmjerivača koji je razvila agencija eu-LISA u skladu s ovom Uredbom i kako bi stekli iskustvo u njegovoj upotrebi, zračnim prijevoznicima trebalo bi pružiti mogućnost, ali ne i nametnuti obvezu, da upotrebljavaju usmjerivač za prienos informacija koje su dužni prenijeti u skladu s Direktivom 2004/82/EZ tijekom prijelaznog razdoblja. To prijelazno razdoblje trebalo bi početi u trenutku kad usmjerivač započne s radom i završiti kad se prestanu primjenjivati obveze iz te direktive. Kako bi se osiguralo da se svaka takva dobrovoljna upotreba usmjerivača odvija na odgovoran način, trebalo bi zahtijevati prethodnu pisanu suglasnost odgovornog tijela koje će primiti informacije, na zahtjev zračnog prijevoznika i nakon što je to tijelo, prema potrebi, provelo provjere i dobilo jamstva. Slično tome, kako bi se izbjegla situacija u kojoj zračni prijevoznici opetovano započinju i prestaju upotrebljavati usmjerivač, od zračnog prijevoznika trebalo bi zahtijevati da jednom kad dobrovoljno započne s tom upotrebom mora s time i nastaviti, osim ako postoje objektivni razlozi za prestanak upotrebe za prienos informacija predmetnom odgovornom tijelu, na primjer ako postane očito da se informacije ne prenose zakonito, sigurno, učinkovito i brzo. U interesu pravilne primjene te mogućnosti dobrovoljne upotrebe usmjerivača, uzimajući u obzir prava i interese svih pogođenih strana, trebalo bi predvidjeti potrebna pravila o savjetovanju i pružanju informacija. Svaku takvu dobrovoljnu upotrebu usmjerivača pri primjeni Direktive 2004/82/EZ kako je propisano ovom Uredbom ne bi trebalo tumačiti tako da na bilo koji način utječe na obveze zračnih prijevoznika i država članica na temelju te direktive.
- (22) Usmjerivač koji će se uspostaviti i kojim će se upravljati u skladu s ovom Uredbom trebao bi smanjiti i pojednostavniti tehničke veze potrebne za prienos API podataka, ograničavajući ih na jednu vezu po zračnom prijevozniku i po nadležnom graničnom tijelu. Sukladno tome, ovom se Uredbom predviđa obveza nadležnih graničnih tijela i zračnih prijevoznika da uspostave takvu vezu s usmjerivačem i postignu potrebnu integraciju s njim kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje sustava za prienos API podataka uspostavljenog ovom Uredbom. Kako bi se te obveze ispunile i osiguralo pravilno funkcioniranje sustava uspostavljenog ovom Uredbom, trebalo bi ih dopuniti detaljnim pravilima.
- (23) S obzirom na interese Unije, troškove koje agencija eu-LISA snosi za obavljanje svojih zadaća na temelju ove Uredbe i Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] u pogledu usmjerivača trebalo bi pokriti iz proračuna Unije. Isto bi trebalo vrijediti za odgovarajuće troškove država članica povezane s njihovim vezama s usmjerivačem i integracijom s njim, kako se zahtijeva ovom Uredbom i u skladu s primjenjivim zakonodavstvom, uz određene iznimke. Troškove obuhvaćene tim iznimkama trebala bi snositi svaka predmetna država članica samostalno.
- (24) Ne može se isključiti da zbog iznimnih okolnosti i unatoč svim razumnim mjerama poduzetima u skladu s ovom Uredbom, usmjerivač ili sustavi ili infrastruktura koji

povezuju nadležna granična tijela i zračne prijevoznike na njemu ne funkcioniraju pravilno, što dovodi do tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača za prijenos API podataka. S obzirom na nedostupnost usmjerivača i činjenicu da zračni prijevoznici općenito neće moći na zakonit, siguran, učinkovit i brz način alternativnim sredstvima prenijeti API podatke pogođene kvarom, obveza zračnih prijevoznika da te API podatke prenose usmjerivaču trebala bi se prestati primjenjivati sve dok postoji tehnička nemogućnost. Kako bi se trajanje i negativne posljedice takvih tehničkih nemogućnosti svele na najmanju moguću mjeru, predmetne stranke trebale bi se u slučaju da do toga dođe odmah međusobno obavijestiti i poduzeti sve potrebne mjere za njihovo rješavanje. S obzirom na to da API podaci koji se odnose na letove koji su već stigli nisu korisni za granične kontrole, u tom slučaju nema opravdanja za to da se od zračnih prijevoznika traži da ponovno prikupe i pohranjuju te API podatke. Tim se dogovorom na temelju ove Uredbe u pitanje ne bi trebale dovoditi obveze svih uključenih strana da se osigura pravilno funkcioniranje usmjerivača te njihovih sustava i infrastrukture, kao ni činjenica da zračni prijevoznici podliježu sankcijama ako ne ispune te obveze, uključujući kad se žele osloniti na taj dogovor u slučajevima kad to nije opravdano. Kako bi se spriječila takva zlouporaba i olakšao nadzor te, prema potrebi, izricanje sankcija, zračni prijevoznici koji se oslanjaju na taj dogovor u slučaju kvara vlastitog sustava i infrastrukture trebali bi o tome izvijestiti nadležno nadzorno tijelo.

- (25) Kako bi se osigurala usklađenost s temeljnim pravom na zaštitu osobnih podataka, ovom bi se Uredbom trebalo utvrditi voditelja obrade i izvršitelja obrade te utvrditi pravila o revizijama. U interesu učinkovitog praćenja, osiguravanja odgovarajuće zaštite osobnih podataka i minimiziranja sigurnosnih rizika, trebalo bi predvidjeti i pravila o evidentiranju, sigurnosti obrade i samopraćenju. Ako se odnose na obradu osobnih podataka, te bi odredbe trebalo tumačiti kao dopunu opće primjenjivim aktima prava Unije o zaštiti osobnih podataka, posebno Uredbi (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća³⁴ i Uredbi (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća³⁵. Ova Uredba ne bi trebala utjecati na te akte, koji se primjenjuju i na obradu osobnih podataka na temelju ove Uredbe u skladu s njezinim odredbama.
- (26) Konkretno, svrha postupaka obrade u skladu s ovom Uredbom, odnosno prijenos API podataka od zračnih prijevoznika putem usmjerivača nadležnim graničnim tijelima država članica, jest pomoći tim tijelima u izvršavanju njihovih obveza upravljanja granicama i zadaća povezanih sa suzbijanjem nezakonitog useljavanja. Stoga bi nadležna granična tijela koja primaju API podatke trebala biti voditelji obrade za prijenos API podataka koji čine osobne podatke putem usmjerivača i pohranu tih podataka na usmjerivaču u mjeri u kojoj je takva pohrana potrebna u tehničke svrhe te za svaku njihovu kasniju obradu kako bi se poboljšale i olakšale granične kontrole na vanjskim granicama. Zračni prijevoznici trebali bi, s druge strane, biti zasebni voditelji obrade u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke koju su dužni provoditi na temelju ove Uredbe. Na temelju toga i zračni prijevoznici i nadležna

³⁴ Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ (Opća uredba o zaštiti podataka) (SL L 119, 4.5.2016., str. 1.).

³⁵ Uredba (EU) 2018/1725 Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2018. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka u institucijama, tijelima, uredima i agencijama Unije i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 45/2001 i Odluke br. 1247/2002/EZ (SL L 295, 21.11.2018, str. 39).

granična tijela trebali bi biti zasebni voditelji obrade podataka s obzirom na njihovu vlastitu obradu API podataka u skladu s ovom Uredbom.

- (27) Kako bi se osiguralo da zračni prijevoznici učinkovito primjenjuju pravila ove Uredbe, trebalo bi predvidjeti imenovanje i ovlašćivanje nacionalnih tijela zaduženih za nadzor tih pravila. Pravila ove Uredbe o takvom nadzoru, među ostalim u pogledu izricanja sankcija prema potrebi, ne bi trebala utjecati na zadaće i ovlasti nadzornih tijela uspostavljenih u skladu s Uredbom i Direktivom (EU) 2016/680, među ostalim u pogledu obrade osobnih podataka na temelju ove Uredbe.
- (28) Države članice trebale bi propisati učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće sankcije, uključujući financijske sankcije, za one zračne prijevoznike koji ne ispunjavaju svoje obveze u pogledu prikupljanja i prijenosa API podataka u skladu s ovom Uredbom.
- (29) Budući da se ovom Uredbom predviđa uspostava novih pravila o prikupljanju i prijenosu API podataka koje obavljaju nadležna granična tijela u svrhu poboljšanja i olakšavanja djelotvornosti i učinkovitosti graničnih kontrola na vanjskim granicama, Direktivu 2004/82/EZ trebalo bi staviti izvan snage.
- (30) Budući da bi agencija eu-LISA, osnovana Uredbom (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća³⁶, trebala projektirati, razviti i umomiti usmjerivač i tehnički njime upravljati, potrebno je izmijeniti tu uredbu dodavanjem te zadaće zadaćama agencije eu-LISA. Kako bi se izvješća i statistički podaci usmjerivača pohranili u zajednički repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku, potrebno je izmijeniti Uredbu (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća³⁷.
- (31) Kako bi se donijele mjere koje se odnose na tehničke zahtjeve i operativna pravila za automatizirana sredstva za prikupljanje strojno čitljivih API podataka, zajedničke protokole i formate koje zračni prijevoznici trebaju upotrebljavati za njihov prijenos, tehnička i postupovna pravila za prijenos API podataka od usmjerivača do nadležnih graničnih tijela i PIU-ova te na veze i integraciju tih odjela i zračnih prijevoznika s usmjerivačem, Komisiji bi trebalo delegirati ovlast za donošenje akata u skladu s člankom 290. Ugovora o funkcioniranju Europske unije u pogledu članaka 5., 6., 11., 20. odnosno 21. Posebno je važno da Komisija tijekom svojeg pripremnog rada provede odgovarajuća savjetovanja, uključujući ona na razini stručnjaka, te da se ta savjetovanja provedu u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.³⁸ Osobito, s ciljem osiguravanja ravnopravnog sudjelovanja u pripremi delegiranih akata, Europski parlament i Vijeće primaju sve dokumente istodobno kada i stručnjaci iz država članica te njihovi stručnjaci sustavno imaju pristup sastancima stručnih skupina Komisije koji se odnose na pripremu delegiranih akata.
- (32) Radi osiguravanja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, i to u pogledu početka rada usmjerivača, provedbene ovlasti trebalo bi dodijeliti Komisiji. Te bi ovlasti

³⁶ Uredba (EU) 2018/1726 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. studenoga 2018. o Agenciji Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA) te izmjeni Uredbe (EZ) br. 1987/2006 i Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 1077/2011 (SL L 295, 21.11.2018., str. 99.).

³⁷ Uredba (EU) 2019/817 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o uspostavi okvira za interoperabilnost informacijskih sustava EU-a u području granica i viza i izmjeni uredaba (EZ) br. 767/2008, (EU) 2016/399, (EU) 2017/2226, (EU) 2018/1240, (EU) 2018/1726, i (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća te odluka Vijeća 2004/512/EZ i 2008/633/PUP (SL L 135, 22.5.2019., str. 27.).

³⁸ SL L 123, 12.5.2016., str. 1.

trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća³⁹.

- (33) Svim zainteresiranim stranama, a posebno zračnim prijevoznicima i nadležnim graničnim tijelima, trebalo bi dati dovoljno vremena da provedu potrebne pripreme kako bi mogle ispuniti svoje obveze na temelju ove Uredbe, uzimajući u obzir da se neke od tih priprema, kao što su one koje se odnose na obveze povezivanja i integracije s usmjerivačem, mogu dovršiti tek nakon završetka faza projektiranja i razvoja usmjerivača i početka njegova rada. Stoga bi se ova Uredba trebala primjenjivati tek od odgovarajućeg datuma nakon datuma početka rada usmjerivača, kako je utvrdila Komisija u skladu s ovom Uredbom.
- (34) Međutim, faze projektiranja i razvoja usmjerivača trebalo bi započeti i dovršiti što je prije moguće kako bi usmjerivač mogao početi s radom što je prije moguće, što isto tako iziskuje donošenje relevantnih provedbenih i delegiranih akata predviđenih ovom Uredbom. Pojašnjenje iz ove Uredbe u vezi s primjenom specifikacija koje se odnose na upotrebu automatiziranih sredstava pri primjeni Direktive 2004/82/EZ isto bi tako trebalo osigurati bez odgode. Stoga bi se članci o tim pitanjima trebali primjenjivati od datuma stupanja na snagu ove Uredbe. Osim toga, kako bi se što prije omogućila dobrovoljna upotreba usmjerivača, članak o takvoj upotrebi, kao i određeni drugi članci potrebni kako bi se osiguralo da se takva upotreba odvija na odgovoran način, trebali bi se primjenjivati od najranijeg mogućeg trenutka, odnosno od trenutka početka rada usmjerivača.
- (35) Ova Uredba ne bi trebala utjecati na mogućnost država članica da u skladu sa svojim nacionalnim pravom predvide sustav za prikupljanje API podataka od pružatelja usluga prijevoza koji nisu navedeni u ovoj Uredbi, pod uvjetom da je takvo nacionalno pravo u skladu s pravom Unije.
- (36) S obzirom na to da se ciljevi ove Uredbe, odnosno poboljšanje i olakšavanje djelotvornosti i učinkovitosti graničnih kontrola na vanjskim granicama i suzbijanje nezakonitog useljavanja, odnose na pitanja koja su inherentno prekogranične prirode, ne mogu ih dostatno ostvariti države članice pojedinačno, nego se na bolji način mogu ostvariti na razini Unije. Unija stoga može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora o Europskoj uniji. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (37) U skladu s člancima 1. i 2. Protokola br. 22 o stajalištu Danske, priloženog UEU-u i UFEU-u, Danska ne sudjeluje u donošenju ove Uredbe te ona za nju nije obvezujuća niti se na nju primjenjuje. S obzirom na to da ova Uredba predstavlja daljnji razvoj schengenske pravne stečevine, Danska, u skladu s člankom 4. navedenog protokola, u roku od šest mjeseci nakon što Vijeće odluči o ovoj Uredbi odlučuje hoće li je provesti u svojem nacionalnom pravu.
- (38) Irska sudjeluje u ovoj Uredbi u skladu s člankom 5. stavkom 1. Protokola br. 19 o schengenskoj pravnoj stečevini uključenoj u okvir Europske unije, priloženog

³⁹ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

Ugovoru o Europskoj uniji i Ugovoru o funkcioniranju Europske unije, i člankom 6. stavkom 2. Odluke Vijeća 2002/192/EZ.⁴⁰

- (39) Sudjelovanje Irske u ovoj Uredbi u skladu s člankom 6. stavkom 2. Odluke 2002/192/EZ odnosi se na nadležnosti Unije za poduzimanje mjera za razvoj odredaba schengenske pravne stečevine radi borbe protiv nezakonite imigracije, u kojima sudjeluje Irska.
- (40) U pogledu Islanda i Norveške ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁴¹, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ⁴².
- (41) U pogledu Švicarske ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁴³, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke Vijeća 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2008/146/EZ⁴⁴.
- (42) U pogledu Lihtenštajna ova Uredba predstavlja razvoj odredaba schengenske pravne stečevine u smislu Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine⁴⁵, koje pripadaju području iz članka 1. točke A Odluke 1999/437/EZ u vezi s člankom 3. Odluke Vijeća 2011/350/EU⁴⁶.
- (43) U pogledu Cipra, Bugarske, Rumunjske i Hrvatske ova Uredba predstavlja akt koji se temelji na schengenskoj pravnoj stečevini ili je na drugi način s njom povezan, u smislu članka 3. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2003., članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2005. odnosno članka 4. stavka 1. Akta o pristupanju iz 2011.
- (44) Provedeno je savjetovanje s Europskim nadzornikom za zaštitu podataka u skladu s člankom 42. stavkom 1. Uredbe (EU) 2018/1725 te je on dao mišljenje [XX],⁴⁷

⁴⁰ Odluka Vijeća 2002/192/EZ od 28. veljače 2002. o zahtjevu Irske za sudjelovanje u pojedinim odredbama schengenske pravne stečevine (SL L 64, 7.3.2002., str. 20.).

⁴¹ SL L 176, 10.7.1999., str. 36.

⁴² Odluka Vijeća 1999/437/EZ od 17. svibnja 1999. o određenim aranžmanima za primjenu Sporazuma sklopljenog između Vijeća Europske unije i Republike Islanda i Kraljevine Norveške o pridruživanju tih dviju država provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 176, 10.7.1999., str. 31.).

⁴³ SL L 53, 27.2.2008., str. 52.

⁴⁴ Odluka Vijeća 2008/146/EZ od 28. siječnja 2008. o sklapanju, u ime Europske zajednice, Sporazuma između Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pridruživanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine (SL L 53, 27.2.2008., str. 1.).

⁴⁵ [SL L 160, 18.6.2011., str. 21.](#)

⁴⁶ Odluka Vijeća 2011/350/EU od 7. ožujka 2011. o sklapanju Protokola između Europske unije, Europske zajednice, Švicarske Konfederacije i Kneževine Lihtenštajna o pristupanju Kneževine Lihtenštajna Sporazumu Europske unije, Europske zajednice i Švicarske Konfederacije o pristupanju Švicarske Konfederacije provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine, u vezi s ukidanjem kontrola na unutarnjim granicama i kretanju osoba, u ime Europske unije ([SL L 160, 18.6.2011., str. 19.](#)).

⁴⁷ [SL C ...]

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE 1.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet

U svrhu poboljšanja i olakšavanja djelotvornosti i učinkovitosti graničnih kontrola na vanjskim granicama i suzbijanja nezakonitog useljavanja, ovom se Uredbom utvrđuju pravila o:

- (a) prikupljanju unaprijed dostavljenih informacija o putnicima („API podaci“) koje obavljaju zračni prijevoznici na letovima u Uniju;
- (b) prijenos API podataka od zračnih prijevoznika do usmjerivača;
- (c) prijenos API podataka od usmjerivača do nadležnih graničnih tijela.

Članak 2.

Područje primjene

Ova se Uredba primjenjuje na zračne prijevoznike koji provode redovne ili izvanredne letove u Uniju.

Članak 3.

Definicije

Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (a) „zračni prijevoznik“ znači poduzeće za zračni prijevoz kako je definirano u članku 3. točki 1. Direktive (EU) 2016/681;
- (b) „granična kontrola“ znači granična kontrola kako je definirana u članku 2. stavku 11. Uredbe (EU) 2016/399;
- (c) „letovi u Uniju“ znači letovi koji lete s državnog područja treće zemlje ili države članice koja ne sudjeluje u ovoj Uredbi i koji planiraju sletjeti na državno područje države članice koja sudjeluje u ovoj Uredbi;
- (d) „granični prijelaz“ znači granični prijelaz kako je definiran člankom 2. točkom 8. Uredbe (EU) 2016/399;
- (e) „redoviti let“ znači let koji se izvodi u skladu s utvrđenim voznim redom, za koji građani mogu kupiti karte redovnim putem;
- (f) „izvanredni let“ znači let koji se ne izvodi u skladu s utvrđenim voznim redom i koji nije nužno dio redovne ili planirane rute;
- (g) „nadležno granično tijelo“ znači tijelo koje je država članica ovlastila za provedbu graničnih kontrola i koje je imenovala i o tome obavijestila agenciju eu-LISA i Komisiju u skladu s člankom 11. stavkom 2.;

- (h) „putnik” znači svaka osoba, izuzev članova posade, koja se prevozi ili će se prevesti u zrakoplovu uz pristanak zračnog prijevoznika, vidljivog iz upisa te osobe na popis putnika;
- (i) „posada” znači svaka osoba u zrakoplovu tijekom leta, osim putnika, koja radi na zrakoplovu i/ili njime upravlja, uključujući letačku posadu i kabinsko osoblje;
- (j) „osoba koja putuje” znači putnik ili član posade;
- (k) „unaprijed dostavljene informacije o putnicima” ili „API podaci” znači podaci o putniku i informacije o letu iz članka 4. stavaka 2. i 3.;
- (l) „odjel za informacije o putnicima” ili „PIU” znači nadležno tijelo iz članka 3. točke i. Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona];
- (m) „usmjerivač” znači usmjerivač iz članka 9.;
- (n) „osobni podaci” znači svi podaci kako su definirani u članku 4. točki 1. Uredbe (EU) 2016/679.

POGLAVLJE 2.

PRIKUPLJANJE I PRIJENOS API PODATAKA

Članak 4.

API podaci koje prikupljaju zračni prijevoznici

1. Zračni prijevoznici prikupljaju API podatke o osobama koje putuju, koji se sastoje od podataka o putnicima i informacija o letu navedenih u stavcima 2. odnosno 3. ovog članka, na letovima iz članka 2. u svrhu prijenosa tih API podataka usmjerivaču u skladu s člankom 6.
2. API podaci sastoje se od sljedećih podataka o osobama koje putuju koji se odnose na svaku osobu na letu:
 - (a) prezime, ime (imena);
 - (b) datum rođenja, spol i državljanstvo;
 - (c) vrsta i broj putne isprave i troslovna oznaka zemlje koja je izdala putnu ispravu;
 - (d) datum isteka valjanosti putne isprave;
 - (e) radi li se o putniku ili članu posade (status osobe koja putuje);
 - (f) broj za identifikaciju u evidenciji podataka o putnicima kojim se zračni prijevoznik koristi za lociranje putnika u svojem informacijskom sustavu (kôd evidencije PNR-a);
 - (g) informacije o sjedalu, kao što je broj sjedala u zrakoplovu dodijeljenog putniku, ako zračni prijevoznik prikuplja takve informacije;
 - (h) informacije o prtljazi, kao što je broj predanih torbi, ako zračni prijevoznik prikuplja takve podatke.
3. API podaci sastoje se i od sljedećih informacija o letu koje se odnose na let svake osobe koja putuje:

- (a) identifikacijski broj leta ili, ako takav broj ne postoji, druga jasna i odgovarajuća sredstva za identifikaciju leta;
- (b) ako je primjenjivo, granični prijelaz na kojem se ulazi na državno područje države članice;
- (c) oznaka zračne luke ulaska na državno područje države članice;
- (d) prvo mjesto ukrcaja;
- (e) lokalni datum i predviđeno vrijeme polaska;
- (f) lokalni datum i predviđeno vrijeme dolaska.

Članak 5.

Načini prikupljanja API podataka

1. Zračni prijevoznici prikupljaju API podatke u skladu s člankom 4. tako da su API podaci koje prenose u skladu s člankom 6. točni, potpuni i ažurirani.
2. Zračni prijevoznici prikupljaju API podatke iz članka 4. stavka 2. točaka od (a) do (d) automatiziranim sredstvima za prikupljanje strojno čitljivih podataka na putnoj ispravi predmetne osobe koja putuje. To čine u skladu s detaljnim tehničkim zahtjevima i operativnim pravilima iz stavka 4., ako su takva pravila donesena i primjenjuju se.

Međutim, ako takva upotreba automatiziranih sredstava nije moguća zbog putne isprave koja ne sadržava strojno čitljive podatke, zračni prijevoznici te podatke prikupljaju ručno tako da se osigura usklađenost sa stavkom 1.

3. Sva automatizirana sredstva koja zračni prijevoznici upotrebljavaju za prikupljanje API podataka u skladu s ovom Uredbom pouzdana su, sigurna i ažurirana.
4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem detaljnih tehničkih zahtjeva i operativnih pravila za prikupljanje API podataka iz članka 4. stavka 2. točaka od (a) do (d) upotrebom automatiziranih sredstava u skladu sa stavcima 2. i 3. ovog članka.
5. Zračni prijevoznici koji upotrebljavaju automatizirana sredstva za prikupljanje informacija iz članka 3. stavka 1. Direktive 2004/82/EZ imaju pravo to činiti primjenom tehničkih zahtjeva koji se odnose na takvu upotrebu iz stavka 4., u skladu s tom direktivom.

Članak 6.

Obveze za zračne prijevoznike u pogledu prijenosa API podataka

1. Zračni prijevoznici prenose API podatke usmjerivaču elektroničkim sredstvima. Čine to u skladu s detaljnim pravilima iz stavka 3., ako su takva pravila donesena i ako se primjenjuju.
2. Zračni prijevoznici prenose API podatke i u trenutku prijave za let i odmah nakon zatvaranja leta, odnosno nakon što su se putnici ukrcali u zrakoplov koji se sprema za polazak i više nije moguće ukrcati se u zrakoplov ili napustiti ga.
3. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih pravila o zajedničkim

protokolima i podržanim formatima podataka koji će se upotrebljavati za prijenos API podataka usmjerivaču iz stavka 1.

4. Ako zračni prijevoznik, nakon što je prenio podatke usmjerivaču, utvrdi da su API podaci netočni, nepotpuni, da nisu ažurirani ili da su nezakonito obrađeni, ili da se ne radi o API podacima, o tome odmah obavješćuje Agenciju Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde (eu-LISA). Po primitku takvih informacija agencija eu-LISA odmah obavješćuje nadležno granično tijelo koje je primilo predmetne API podatke prenesene putem usmjerivača.

Članak 7.

Obrada primljenih API podataka

Nadležna granična tijela obrađuju API podatke, koji im se prenose u skladu s ovom Uredbom, isključivo u svrhe iz članka 1.

Članak 8.

Pohrana i brisanje API podataka

1. Zračni prijevoznici pohranjuju, u razdoblju od 48 sati od trenutka polaska leta, API podatke o predmetnom putniku koje su prikupili u skladu s člankom 4. Po isteku tog razdoblja odmah i trajno brišu te API podatke.
2. Nadležna granična tijela pohranjuju, u razdoblju od 48 sati od trenutka polaska leta, API podatke o predmetnom putniku koje su primila putem usmjerivača u skladu s člankom 11. Po isteku tog razdoblja odmah i trajno brišu te API podatke.
3. Ako zračni prijevoznik ili nadležno granično tijelo saznaju da su podaci koje su prikupili, prenijeli ili primili u skladu s ovom Uredbom netočni, nepotpuni, da nisu ažurirani, da su nezakonito obrađeni, ili da se ne radi o API podacima, odmah ispravljaju, dopunjuju, ažuriraju ili trajno brišu te API podatke. Time se ne dovodi u pitanje mogućnost da zračni prijevoznici zadrže i upotrebljavaju podatke ako je to potrebno za normalno poslovanje u skladu s primjenjivim pravom.

POGLAVLJE 3.

ODREDBE POVEZANE S USMJERIVAČEM

Članak 9.

Usmjerivač

1. Agencija eu-LISA projektira, razvija i udomljava usmjerivač te tehnički upravlja njime, u skladu s člancima 22. i 23., kako bi se zračnim prijevoznicima olakšao prijenos API podataka nadležnim graničnim tijelima i PIU-ovima u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona].
2. Usmjerivač se sastoji od sljedećeg:
 - (a) središnje infrastrukture, uključujući skup tehničkih komponenata koje omogućuju prijenos API podataka;

- (b) sigurnog komunikacijskog kanala između središnje infrastrukture te nadležnih graničnih tijela i PIU-ova, kao i sigurnog komunikacijskog kanala između središnje infrastrukture i zračnih prijevoznika za prijenos API podataka i svih povezanih obavijesti.
3. Ne dovodeći u pitanje članak 10. ove Uredbe, usmjerivač u mjeri u kojoj je to tehnički moguće dijeli i ponovno upotrebljava tehničke komponente, uključujući hardverske i softverske komponente, mrežne usluge iz članka 13. Uredbe (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁸, portal za prijevoznike iz članka 6. stavka 2. točke (k) Uredbe (EU) 2018/1240 i portal za prijevoznike iz članka 2.a točke (h) Uredbe (EZ) 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća⁴⁹.

Članak 10.

Isključiva upotreba usmjerivača

Usmjerivač upotrebljavaju samo zračni prijevoznici za prijenos API podataka te nadležna granična tijela i PIU-ovi za primanje API podataka, u skladu s ovom Uredbom odnosno Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona].

Članak 11.

Prijenos API podataka od usmjerivača do nadležnih graničnih tijela

1. Usmjerivač odmah i automatski prenosi API podatke, koji su mu preneseni u skladu s člankom 6., nadležnim graničnim tijelima države članice iz članka 4. stavka 3. točke (c). Čini to u skladu s detaljnim pravilima iz stavka 4. ovog članka, ako su takva pravila donesena i ako se primjenjuju.

Za potrebe takvog prijenosa agencija eu-LISA uspostavlja i ažurira korelacijsku tablicu između različitih polaznih i odredišnih zračnih luka i zemalja kojima one pripadaju.

2. Države članice imenuju nadležna granična tijela ovlaštena za primanje API podataka koji su im preneseni od usmjerivača u skladu s ovom Uredbom. Do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 39. drugog podstavka države članice obavješćuju agenciju eu-LISA i Komisiju o imenu i podacima za kontakt nadležnih graničnih tijela te, prema potrebi, ažuriraju dostavljene informacije.

Komisija na temelju tih obavijesti i ažuriranja sastavlja i objavljuje popis imenovanih nadležnih graničnih tijela, uključujući njihove podatke za kontakt.

3. Države članice osiguravaju da samo propisno ovlašteno osoblje nadležnih graničnih tijela ima pristup API podacima koji im se šalju putem usmjerivača. Utvrđuju potrebna pravila u tu svrhu. Ta pravila uključuju pravila o izradi i redovitom ažuriranju popisa tog osoblja i njihovih profila.

⁴⁸ Uredba (EU) 2017/2226 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. studenoga 2017. o uspostavi sustava ulaska/izlaska (EES) za registraciju podataka o ulasku i izlasku te podataka o odbijanju ulaska za državljane trećih zemalja koji prelaze vanjske granice država članica i određivanju uvjeta za pristup EES-u za potrebe izvršavanja zakonodavstva te o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma i uredbi (EZ) br. 767/2008 i (EU) br. 1077/2011 (SL L 327, 9.12.2017., str. 20.).

⁴⁹ Uredba (EZ) br. 767/2008 Europskog parlamenta i Vijeća od 9. srpnja 2008. o viznom informacijskom sustavu (VIS) i razmjeni podataka među državama članicama o vizama za kratkotrajni boravak (Uredba o VIS-u) (SL L 218, 13.8.2008., str. 60.).

4. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih tehničkih i postupovnih pravila za prijenos API podataka od usmjerivača iz stavka 1.

Članak 12.

Brisanje API podataka iz usmjerivača

API podaci koji se prenose usmjerivaču u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] pohranjuju se na usmjerivaču samo u mjeri u kojoj je to potrebno za dovršetak prijenosa relevantnim graničnim tijelima ili PIU-ovima, ovisno o slučaju, u skladu s tim uredbama te se odmah, trajno i automatski brišu iz usmjerivača u obje sljedeće situacije:

- (a) ako je dovršen prijenos API podataka relevantnim nadležnim graničnim tijelima ili PIU-ovima, ovisno o slučaju;
- (b) u skladu s Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], ako se API podaci odnose na letove unutar EU-a koji nisu uvršteni na popise iz članka 5. stavka 2. te uredbe.

Članak 13.

Vođenje evidencije

1. Agencija eu-LISA vodi evidenciju o svim postupcima obrade koji se odnose na prijenos API podataka putem usmjerivača u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona]. Ta evidencija uključuje sljedeće:
 - (a) zračnog prijevoznika koji je prenio API podatke usmjerivaču;
 - (b) nadležna granična tijela i PIU-ove kojima su API podaci preneseni putem usmjerivača;
 - (c) datum i vrijeme prijenosa iz točaka (a) i (b) te mjesto prijenosa;
 - (d) svaki pristup osoblja agencije eu-LISA koji je potreban za održavanje usmjerivača, kako je navedeno u članku 23. stavku 3.;
 - (e) sve druge informacije u vezi s postupcima obrade, koje su potrebne za praćenje sigurnosti i cjelovitosti API podataka te zakonitosti tih postupaka obrade.

Ta evidencija ne uključuje osobne podatke, osim informacija potrebnih za identifikaciju relevantnog člana osoblja agencije eu-LISA iz prvog podstavka točke (d).
2. Zračni prijevoznici izrađuju evidenciju o svim postupcima obrade u skladu s ovom Uredbom koji se provode automatiziranim sredstvima iz članka 5. stavka 2. Ta evidencija uključuje datum, vrijeme i mjesto prijenosa API podataka.
3. Evidencija iz stavaka 1. i 2. upotrebljava se samo kako bi se zajamčila sigurnost i cjelovitost API podataka te zakonitost obrade, posebno u pogledu usklađenosti sa zahtjevima utvrđenima u ovoj Uredbi i Uredbi (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], uključujući postupke za primjenu sankcija za povrede tih zahtjeva u skladu s člancima 29. i 30. ove Uredbe.

4. Agencija eu-LISA i zračni prijevoznici poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi evidenciju koju su izradili u skladu sa stavkom 1. odnosno stavkom 2. zaštitili od neovlaštenog pristupa i drugih sigurnosnih rizika.
5. Agencija eu-LISA i zračni prijevoznici vode evidenciju koju su izradili u skladu sa stavkom 1. odnosno stavkom 2. u razdoblju od jedne godine od trenutka izrade te evidencije. Po isteku tog razdoblja odmah i trajno brišu tu evidenciju.

Međutim, ako je ta evidencija potrebna za postupke praćenja ili kako bi se zajamčila sigurnost i cjelovitost API podataka ili zakonitost postupaka obrade, kako je navedeno u stavku 2., a ti su postupci već započeli u trenutku isteka roka iz prvog podstavka, agencija eu-LISA i zračni prijevoznici mogu čuvati tu evidenciju onoliko dugo koliko ti postupci zahtijevaju. U tom slučaju odmah brišu tu evidenciju ako više nije potrebna za te postupke.

Članak 14.

Mjere u slučaju tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača

1. Ako tehnički nije moguće upotrebljavati usmjerivač za prijenos API podataka zbog kvara usmjerivača, agencija eu-LISA o toj tehničkoj nemogućnosti odmah automatski obavješćuje zračne prijevoznike i nadležna granična tijela. U tom slučaju agencija eu-LISA odmah poduzima mjere za rješavanje tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača i odmah obavješćuje navedene strane o uspješnom rješavanju tog problema.

Tijekom razdoblja između tih obavijesti ne primjenjuje se članak 6. stavak 1. u mjeri u kojoj takva tehnička nemogućnost sprečava prijenos API podataka usmjerivaču. U mjeri u kojoj je to slučaj, ni članak 4. stavak 1. ni članak 8. stavak 1. ne primjenjuju se na predmetne API podatke tijekom tog razdoblja.

2. Ako tehnički nije moguće upotrebljavati usmjerivač za prijenos API podataka zbog kvara sustava ili infrastrukture države članice iz članka 20., nadležna granična tijela te države članice o toj tehničkoj nemogućnosti odmah automatski obavješćuju zračne prijevoznike, nadležna tijela drugih država članica, agenciju eu-LISA i Komisiju. U tom slučaju ta država članica odmah poduzima mjere za rješavanje problema tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača i odmah obavješćuje te strane o uspješnom rješavanju tog problema.

Tijekom razdoblja između tih obavijesti ne primjenjuje se članak 6. stavak 1. u mjeri u kojoj tehnička nemogućnost sprečava prijenos API podataka usmjerivaču. U mjeri u kojoj je to slučaj, ni članak 4. stavak 1. ni članak 8. stavak 1. ne primjenjuju se na predmetne API podatke tijekom tog razdoblja.

3. Ako iz tehničkih razloga nije moguće upotrebljavati usmjerivač za prijenos API podataka zbog kvara sustava ili infrastrukture zračnog prijevoznika iz članka 21., zračni prijevoznik o toj tehničkoj nemogućnosti odmah automatski obavješćuje nadležna granična tijela, agenciju eu-LISA i Komisiju. U tom slučaju zračni prijevoznik odmah poduzima mjere za rješavanje problema tehničke nemogućnosti upotrebe usmjerivača i nakon što riješi taj problem, o tome odmah obavješćuje navedene strane.

Tijekom razdoblja između tih obavijesti ne primjenjuje se članak 6. stavak 1. u mjeri u kojoj tehnička nemogućnost sprečava prijenos API podataka usmjerivaču. U mjeri

u kojoj je to slučaj, ni članak 4. stavak 1. ni članak 8. stavak 1. ne primjenjuju se na predmetne API podatke tijekom tog razdoblja.

Kad se problem tehničke nemogućnosti uspješno riješi, predmetni zračni prijevoznik bez odgode nadležnom nacionalnom nadzornom tijelu iz članka 29. podnosi izvješće koje sadrži sve potrebne pojedinosti o tehničkoj nemogućnosti, uključujući uzroke tehničke nemogućnosti, njezin opseg i posljedice, kao i mjere poduzete za njezino otklanjanje.

POGLAVLJE 4.

POSEBNE ODREDBE O ZAŠTITI OSOBNIH PODATAKA

Članak 15.

Voditelji obrade osobnih podataka

Nadležna granična tijela su voditelji obrade u smislu članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679 u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke, a koji se prenose putem usmjerivača, uključujući prijenos i pohranu tih podataka u usmjerivaču iz tehničkih razloga, kao i u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke iz članka 7. ove Uredbe, a koju ta tijela provode.

Zračni prijevoznici su voditelji obrade, u smislu članka 4. točke 7. Uredbe (EU) 2016/679, u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke, s obzirom na prikupljanje i prijenos tih podataka usmjerivaču od strane prijevoznika u skladu s ovom Uredbom.

Članak 16.

Izvršitelj obrade osobnih podataka

Agencija eu-LISA je izvršitelj obrade u smislu članka 3. točke 12. Uredbe (EU) 2018/1725 za obradu API podataka koji čine osobne podatke, a koji se prenose putem usmjerivača, u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona].

Članak 17.

Sigurnost

1. Agencija eu-LISA jamči sigurnost API podataka, posebno API podataka koji čine osobne podatke, a koje obrađuje u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona]. Nadležna granična tijela i zračni prijevoznici jamče sigurnost API podataka, posebno API podataka koji čine osobne podatke, a koje obrađuju u skladu s ovom Uredbom. Agencija eu-LISA, nadležna granična tijela i zračni prijevoznici međusobno surađuju u skladu sa svojim odgovornostima i u skladu s pravom Unije kako bi zajamčili takvu sigurnost.
2. Konkretno, agencija eu-LISA poduzima potrebne mjere kako bi zajamčila sigurnost usmjerivača i API podataka, posebno API podataka koji čine osobne podatke, a koji se prenose putem usmjerivača, među ostalim uspostavom, provedbom i redovitim ažuriranjem sigurnosnog plana, plana kontinuiteta poslovanja i plana oporavka u slučaju katastrofe kako bi:

- (a) fizički zaštitila usmjerivač, među ostalim izradom planova za zaštitu njegovih komponenata u nepredviđenim situacijama;
- (b) spriječila bilo kakvu neovlaštenu obradu API podataka, uključujući svaki neovlašteni pristup tim podacima te njihovo kopiranje, izmjenu ili brisanje tijekom prijenosa API podataka u usmjerivač i iz njega te tijekom svake pohrane API podataka na usmjerivaču ako je to potrebno za dovršetak prijenosa, posebno s pomoću odgovarajućih tehnika šifriranja;
- (c) osigurala mogućnost provjere i utvrđivanja kojim se nadležnim graničnim tijelima ili PIU-ovima putem usmjerivača prenose API podaci;
- (d) pravilno izvješćivala svoj upravni odbor o svim greškama u funkcioniranju usmjerivača;
- (e) pratila učinkovitost sigurnosnih mjera koje se zahtijevaju na temelju ovog članka i Uredbe (EU) 2018/1725 te procijenila i ažurirala te sigurnosne mjere ako je to potrebno s obzirom na tehnološki ili operativni razvoj.

Mjere iz prvog podstavka ovog stavka ne utječu na članak 33. Uredbe (EU) 2018/1725 i članak 32. Uredbe (EU) 2016/679.

Članak 18.

Samopraćenje

Zračni prijevoznici i nadležna tijela prate vlastitu usklađenost s obvezama na temelju ove Uredbe, posebno u pogledu obrade API podataka koji čine osobne podatke, među ostalim čestom provjerom evidencije iz članka 13.

Članak 19.

Revizije zaštite osobnih podataka

1. Nadležna nacionalna tijela za zaštitu podataka iz članka 51. Uredbe (EU) 2016/679 osiguravaju da se revizija postupaka obrade API podataka koji čine osobne podatke koju provode nadležna granična tijela za potrebe ove Uredbe provodi, u skladu s relevantnim međunarodnim revizijskim standardima, najmanje jednom svake četiri godine.
2. Europski nadzornik za zaštitu podataka osigurava da se revizija postupaka obrade API podataka koji čine osobne podatke, a koju provodi agencija eu-LISA za potrebe ove Uredbe i Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] provodi u skladu s relevantnim međunarodnim revizijskim standardima najmanje jednom godišnje. Izvješće o toj reviziji šalje se Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, državama članicama i agenciji eu-LISA. Agencija eu-LISA ima mogućnost iznijeti primjedbe prije donošenja izvješća.
3. U vezi s postupcima obrade iz stavka 2., agencija eu-LISA na zahtjev Europskom nadzorniku za zaštitu podataka dostavlja informacije koje zatraži, dodjeljuje mu pristup svim dokumentima koje zatraži i svojoj evidenciji iz članka 13. stavka 1. te mu dopušta pristup svim prostorijama agencije eu-LISA u svakom trenutku.

POGLAVLJE 5.

VEZE S USMJERIVAČEM I DODATNE ODREDBE U POGLEDU USMJERIVAČA

Članak 20.

Veze nadležnih graničnih tijela s usmjerivačem

1. Države članice osiguravaju da su njihova nadležna granična tijela povezana s usmjerivačem. Osiguravaju da su sustavi i infrastruktura nadležnih graničnih tijela za primanje API podataka koji se prenose u skladu s ovom Uredbom integrirani s usmjerivačem.

Države članice osiguravaju da veze i integracija s usmjerivačem omogućuju njihovim nadležnim graničnim tijelima primanje i daljnju obradu API podataka te razmjenu svih povezanih obavijesti na zakonit, siguran, učinkovit i brz način.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih pravila o vezama i integraciji s usmjerivačem iz stavka 1.

Članak 21.

Veze zračnih prijevoznika s usmjerivačem

1. Zračni prijevoznici osiguravaju svoju povezanost s usmjerivačem. Osiguravaju da su njihovi sustavi i infrastruktura za prijenos API podataka usmjerivaču integrirani s usmjerivačem u skladu s ovom Uredbom.

Zračni prijevoznici osiguravaju da im veza i integracija s usmjerivačem omogućuju prijenos API podataka te razmjenu svih povezanih obavijesti na zakonit, siguran, učinkovit i brz način.

2. Komisija je ovlaštena za donošenje delegiranih akata u skladu s člankom 37. radi dopune ove Uredbe utvrđivanjem potrebnih detaljnih pravila o vezama i integraciji s usmjerivačem iz stavka 1.

Članak 22.

Zadaće agencije eu-LISA povezane s projektiranjem i razvojem usmjerivača

1. Agencija eu-LISA odgovorna je za projektiranje fizičke arhitekture usmjerivača, uključujući utvrđivanje tehničkih specifikacija.
2. Agencija eu-LISA odgovorna je za razvoj usmjerivača, uključujući sve tehničke prilagodbe potrebne za rad usmjerivača.

Razvoj usmjerivača sastoji se od razrade i provedbe tehničkih specifikacija, testiranja i općeg upravljanja projektom i koordinacije faze razvoja.

3. Agencija eu-LISA osigurava da je usmjerivač projektiran i razvijen tako da ima funkcionalnosti navedene u ovoj Uredbi i Uredbi (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] te da započne s radom što je prije moguće nakon što Komisija donese delegirane akte predviđene člankom 5. stavkom 4., člankom 6. stavkom 3., člankom 11. stavkom 4., člankom 20. stavkom 2. i člankom 21. stavkom 2.

4. Ako agencija eu-LISA smatra da je faza razvoja završena, bez nepotrebne odgode provodi sveobuhvatno ispitivanje usmjerivača u suradnji s nadležnim graničnim tijelima, PIU-ovima i drugim relevantnim tijelima država članica i zračnim prijevoznicima te obavješćuje Komisiju o ishodu tog ispitivanja.

Članak 23.

Zadaće agencije eu-LISA povezane s udomljavanjem usmjerivača i tehničkim upravljanjem njime

1. Agencija eu-LISA udomljava usmjerivač u svojim tehničkim centrima.
2. Agencija eu-LISA odgovorna je za tehničko upravljanje usmjerivačem, uključujući njegovo održavanje i tehnički razvoj, na način kojim se osigurava siguran, djelotvoran i brz prijenos API podataka putem usmjerivača, u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona].

Tehničko upravljanje usmjerivačem sastoji se od obavljanja svih zadataka i provedbe svih tehničkih rješenja potrebnih za pravilno funkcioniranje usmjerivača u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] neprekinuto 24 sata na dan i sedam dana u tjednu. Uključuje rad na održavanju i tehnički razvoj koji su potrebni kako bi se osiguralo da usmjerivač funkcionira na zadovoljavajućoj razini tehničke kvalitete, posebno u pogledu dostupnosti, točnosti i pouzdanosti prijenosa API podataka, u skladu s tehničkim specifikacijama i, u mjeri u kojoj je to moguće, u skladu s operativnim potrebama nadležnih graničnih tijela, PIU-ova i zračnih prijevoznika.

3. Agencija eu-LISA nema pristup API podacima koji se prenose putem usmjerivača. Međutim, ta zabrana ne sprečava agenciju eu-LISA da ima takav pristup u mjeri u kojoj je to nužno za održavanje usmjerivača.
4. Ne dovodeći u pitanje stavak 3. ovog članka i članak 17. Uredbe Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68⁵⁰, agencija eu-LISA primjenjuje odgovarajuća pravila o čuvanju profesionalne tajne ili druge jednakovrijedne obveze u pogledu povjerljivosti na svoje osoblje koje mora raditi s API podacima koji se prenose putem usmjerivača. Ta se obveza primjenjuje i nakon što takvo osoblje napusti radno mjesto ili zaposlenje te po prestanku njihovih aktivnosti.

Članak 24.

Podrška agencije eu-LISA povezana s usmjerivačem

1. Agencija eu-LISA osigurava osposobljavanje nadležnih graničnih tijela, PIU-ova i drugih relevantnih tijela država članica i zračnih prijevoznika za tehničku upotrebu usmjerivača na njihov zahtjev.
2. Agencija eu-LISA pruža podršku nadležnim graničnim tijelima i PIU-ovima u pogledu primanja API podataka putem usmjerivača u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], posebno u pogledu primjene članaka 11. i 20. ove Uredbe te članaka 5. i

⁵⁰ Uredba Vijeća (EEZ, Euratom, EZUČ) br. 259/68 od 29. veljače 1968. kojom se utvrđuje Pravilnik o osoblju za dužnosnike i uvjeti zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica i pokretanje posebnih mjera koje se privremeno primjenjuju na službenike Komisije (SL L 56, 4.3.1968., str. 1).

10. Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona].

Članak 25.

Troškovi agencije eu-LISA i država članica

1. Troškovi agencije eu-LISA povezani s projektiranjem, razvojem i udomljavanjem usmjerivača te tehničkim upravljanjem njime u skladu s ovom Uredbom i Uredbom (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona] pokrivaju se iz općeg proračuna Unije.
2. Troškovi država članica povezani s njihovim vezama i integracijom s usmjerivačem iz članka 20. pokrivaju se iz općeg proračuna Unije.

Međutim, sljedeći su troškovi isključeni i snose ih države članice:

- (a) troškovi ureda za upravljanje projektima, uključujući sastanke, službena putovanja, urede;
 - (b) troškovi udomljavanja nacionalnih sustava informacijske tehnologije (IT), uključujući troškove prostora, uvođenja, električne energije i sustava hlađenja;
 - (c) troškovi rada nacionalnih sustava informacijske tehnologije, uključujući operatore i ugovore o podršci;
 - (d) troškovi projektiranja, razvoja, uvođenja, rada i održavanja nacionalnih komunikacijskih mreža.
3. Države članice snose i troškove upravljanja svojim vezama s usmjerivačem te upotrebe i održavanja tih veza, kao i troškove integracije s usmjerivačem.

Članak 26.

Odgovornost u pogledu usmjerivača

Ako bilo kakav propust države članice ili zračnog prijevoznika u ispunjavanju svojih obveza iz ove Uredbe uzrokuje štetu na usmjerivaču, ta se država članica ili zračni prijevoznik smatraju odgovornima za takvu štetu, osim ako i u mjeri u kojoj agencija eu-LISA nije poduzela odgovarajuće mjere za sprečavanje nastanka štete ili za smanjenje njezinog učinka.

Članak 27.

Početak rada usmjerivača

Komisija bez nepotrebne odgode provedbenim aktom utvrđuje datum početka rada usmjerivača nakon što agencija eu-LISA obavijesti Komisiju o uspješnom dovršetku sveobuhvatnog ispitivanja usmjerivača iz članka 22. stavka 4. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 36. stavka 2.

Komisija datum iz prvog podstavka određuje tako da bude najkasnije 30 dana od donošenja tog provedbenog akta.

Članak 28.

Dobrovoljna upotreba usmjerivača u primjeni Direktive 2004/81/EZ

1. Zračni prijevoznici imaju pravo upotrebljavati usmjerivač za prijenos informacija iz članka 3. stavka 1. Direktive 2004/82/EZ najmanje jednom tamo navedenom tijelu, u skladu s tom direktivom, pod uvjetom da je predmetno nadležno tijelo suglasno s takvom upotrebom, od odgovarajućeg datuma koji odredi to tijelo. To tijelo daje suglasnost tek nakon što utvrdi da se, posebno u pogledu njegove vlastite veze s usmjerivačem i veze predmetnog zračnog prijevoznika, informacije mogu prenositi zakonito, sigurno, učinkovito i brzo.
2. Ako zračni prijevoznik počne upotrebljavati usmjerivač u skladu sa stavkom 1., nastavlja upotrebljavati usmjerivač za prijenos takvih informacija predmetnom nadležnom tijelu do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 39. drugog podstavka. Međutim, ta se upotreba obustavlja od odgovarajućeg datuma koji odredi to tijelo ako smatra da postoje objektivni razlozi koji zahtijevaju takvu obustavu te je o tome obavijestilo zračnog prijevoznika.
3. Predmetno odgovorno tijelo:
 - (a) savjetuje se s agencijom eu-LISA prije dogovora o dobrovoljnoj upotrebi usmjerivača u skladu sa stavkom 1.;
 - (b) osim u propisno opravdanim hitnim situacijama, pruža predmetnom zračnom prijevozniku mogućnost da se očituje o svojoj namjeri da obustavi takvu upotrebu u skladu sa stavkom 2. te se, prema potrebi, o tome savjetuje s agencijom eu-LISA;
 - (c) odmah obavješćuje agenciju eu-LISA i Komisiju o svakoj takvoj upotrebi s kojom su se suglasile i o svakoj obustavi takve upotrebe te dostavlja sve potrebne informacije, uključujući datum početka upotrebe, datum obustave upotrebe i razloge za obustavu, prema potrebi.

POGLAVLJE 6.

NADZOR, SANKCIJE, STATISTIČKI PODACI I PRIRUČNIK

Članak 29.

Nacionalno nadzorno tijelo

1. Države članice imenuju jedno ili više nacionalnih nadzornih tijela odgovornih za praćenje primjene odredaba ove Uredbe od strane zračnih prijevoznika na njihovu državnom području i za osiguravanje usklađenosti s tim odredbama.
2. Države članice osiguravaju da nacionalna nadzorna tijela imaju sva potrebna sredstva i sve potrebne istražne i provedbene ovlasti za izvršavanje svojih zadaća na temelju ove Uredbe, među ostalim izricanjem sankcija iz članka 30. prema potrebi. Utvrđuju detaljna pravila o obavljanju tih zadaća i izvršavanju tih ovlasti, osiguravajući da su obavljanje i izvršavanje učinkoviti, proporcionalni i odvrćajući te da podliježu zaštitnim mjerama u skladu s temeljnim pravima zajamčenima pravom Unije.
3. Države članice do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 21. drugog podstavka obavješćuju Komisiju o nazivu i podacima za kontakt tijela koja su imenovale na temelju stavka 1. te o detaljnim pravilima koja su utvrdile u skladu sa stavkom 2. Obavješćuju Komisiju bez odlaganja o svim naknadnim promjenama povezanima s tim tijelima.

4. Ovim se člankom ne dovode u pitanje ovlasti nadzornih tijela iz članka 51. Uredbe (EU) 2016/679.

Članak 30.

Kazne

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju na kršenja ove Uredbe i poduzimaju sve potrebne mjere radi osiguranja njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće.

Države članice do datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 39. drugog podstavka obavješćuju Komisiju o tim pravilima i mjerama te je bez odgode obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

Članak 31.

Statistički podaci

1. Agencija eu-LISA svaka tri mjeseca objavljuje statističke podatke o funkcioniranju usmjerivača, koji konkretno uključuju broj, državljanstvo i zemlju polaska osoba koje putuju, a posebno osoba koje su se ukrcale na zrakoplov s netočnim, nepotpunim ili neažuriranim API podacima, s nepriznatom putnom ispravom, bez valjane vize, bez valjanog odobrenja putovanja ili osoba koje su prekoračile trajanje dopuštenog boravka.
2. Agencija eu-LISA pohranjuje dnevnu statistiku u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku iz članka 39. Uredbe (EU) 2019/817.
3. Na kraju svake godine agencija eu-LISA prikuplja statističke podatke u godišnjem izvješću za tu godinu. Objavljuje to godišnje izvješće i dostavlja ga Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji, Europskom nadzorniku za zaštitu podataka, Agenciji za europsku graničnu i obalnu stražu te nacionalnim nadzornim tijelima iz članka 29.
4. Agencija eu-LISA Komisiji na njezin zahtjev dostavlja statističke podatke o posebnim aspektima povezanim s provedbom ove Uredbe i Uredbe (EU) [o prikupljanju i prijenosu API podataka za potrebe kaznenog progona], kao i statističke podatke u skladu sa stavkom 3.
5. Agencija eu-LISA ima pravo pristupa sljedećim API podacima koji se prenose putem usmjerivača isključivo za potrebe izvješćivanja iz članka 38. i za izradu statističkih podataka u skladu s ovim člankom, pri čemu takav pristup ne omogućuje identifikaciju predmetnih osoba koje putuju:
 - (a) radi li se o putniku ili članu posade;
 - (b) državljanstvo, spol i godina rođenja osobe koja putuje;
 - (c) datum i prvo mjesto ukrcanja te datum i zračna luka ulaska na državno područje države članice dolaska;
 - (d) vrsta i broj putne isprave i troslovnna oznaka zemlje koja je izdala putnu ispravu te datum isteka valjanosti putne isprave;
 - (e) broj osoba koje putuju, a koje su se prijavile na istom letu;
 - (f) radi li se o redovitom ili izvanrednom letu;
 - (g) jesu li osobni podaci osoba koje putuju točni, potpuni i ažurirani.

6. Za potrebe izvješćivanja iz članka 38. i za izradu statističkih podataka u skladu s ovim člankom agencija eu-LISA pohranjuje podatke iz stavka 5. ovog članka u središnjem repozitoriju podataka za izvješćivanje i statistiku uspostavljenom člankom 39. Uredbe (EU) 2019/817. Međusustavnim statističkim podacima i analitičkim izvješćivanjem iz članka 39. stavka 1. te uredbe nadležnim graničnim tijelima i drugim relevantnim tijelima država članica omogućuje se dobivanje prilagođenih izvješća i statističkih podataka za potrebe iz članka 1. ove Uredbe.
7. Postupci koje je agencija eu-LISA uspostavila s ciljem praćenja razvoja i funkcioniranja usmjerivača iz članka 39. stavka 1. Uredbe (EU) 2019/817 uključuju mogućnost izrade redovitih statističkih podataka kojima se osigurava to praćenje.

Članak 32.

Praktični priručnik

Komisija u bliskoj suradnji s nadležnim graničnim tijelima, drugim relevantnim tijelima država članica, zračnim prijevoznicima i relevantnim agencijama Unije priprema i javno objavljuje praktični priručnik koji sadržava smjernice, preporuke i primjere najbolje prakse za provedbu ove Uredbe.

Praktičnim priručnikom uzimaju se u obzir relevantni postojeći priručnici.

Komisija donosi praktični priručnik u obliku preporuke.

POGLAVLJE 7.

ODNOS S DRUGIM POSTOJEĆIM INSTRUMENTIMA

Članak 33.

Stavljanje izvan snage Direktive 2004/82/EZ

Direktiva 2004/82/EZ stavlja se izvan snage od datuma početka primjene ove Uredbe iz članka 39. drugog podstavka.

Članak 34.

Izmjene Uredbe (EU) 2018/1726

Uredba (EU) 2018/1726 mijenja se kako slijedi:

- (1) umeće se sljedeći članak 13.b:

„Članak 13.b

Zadaće povezane s usmjerivačem

U pogledu Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*ova Uredba*] i Uredbe (EU) [o izvršavanju zakonodavstva o API podacima], Agencija provodi zadaće povezane s usmjerivačem koje su joj dodijeljene tim uredbama.

* Uredba (EU) [broj] Europskog parlamenta i Vijeća od xy o [službeno prihvaćen naziv] (SL L ...).”

(1) u članku 17. stavak 3. zamjenjuje se sljedećim:

„3. Sjedište je Agencije u Talinu u Estoniji.

Zadaće povezane s razvojem i operativnim upravljanjem iz članka 1. stavaka 4. i 5., članaka od 3. do 9. te članka 11., [13.a] i 13.b izvršavaju se u tehničkom centru u Strasbourgu u Francuskoj.

Pričuvni centar koji može osigurati rad opsežnog informacijskog sustava u slučaju pada takvog sustava uspostavlja se u Sankt Johanna im Pongau u Austriji.”;

(2) u članku 19. stavak 1. mijenja se kako slijedi:

(a) umeće se sljedeća točka (eeb):

„(eeb) donosi izvješća o trenutačnom stanju razvoja usmjerivača u skladu s člankom 38. stavkom 2. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*ova Uredba*];

* Uredba (EU) [broj] Europskog parlamenta i Vijeća od xy o [službeno prihvaćen naziv] (SL L ...).”;

(b) točka (ff) zamjenjuje se sljedećim:

„(ff) donosi izvješća o tehničkom funkcioniranju sljedećeg:

1. SIS-a na temelju članka 60. stavka 7. Uredbe (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća* i članka 74. stavka 8. Uredbe (EU) 2018/1862 Europskog parlamenta i Vijeća**;
2. VIS-a na temelju članka 50. stavka 3. Uredbe (EZ) br. 767/2008 i članka 17. stavka 3. Odluke 2008/633/PUP;
3. EES-a na temelju članka 72. stavka 4. Uredbe (EU) 2017/2226;
4. ETIAS-a na temelju članka 92. stavka 4. Uredbe (EU) 2018/1240;
5. sustava ECRIS-TCN i referentnog implementacijskog računalnog programa za ECRIS na temelju članka 36. stavka 8. Uredbe (EU) 2019/816;
6. komponenata interoperabilnosti na temelju članka 78. stavka 3. Uredbe (EU) 2019/817, članka 74. stavka 3. Uredbe (EU) 2019/818 i usmjerivača na temelju članka 79. stavka 5. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [Uredba Prüm II] i članka 38. stavka 5. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*ova Uredba*];
7. sustava e-CODEX na temelju članka 16. stavka 1. Uredbe (EU) 2022/850;”

*Uredba (EU) 2018/1861 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području granične kontrole i o izmjeni Konvencije o provedbi Schengenskog sporazuma te o izmjeni i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1987/2006 (SL L 312, 7.12.2018., str. 14.);

****Uredba (EU) 2018/1862** Europskog parlamenta i Vijeća od 28. studenoga 2018. o uspostavi, radu i upotrebi Schengenskog informacijskog sustava (SIS) u području policijske suradnje i pravosudne suradnje u kaznenim stvarima, izmjeni i stavljanju izvan snage Odluke Vijeća 2007/533/PUP i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1986/2006 Europskog parlamenta i Vijeća te Odluke Komisije 2010/261/EU ([SL L 312, 7.12.2018., str. 56.](#)).

(c) točka (hh) zamjenjuje se sljedećim:

„(hh) daje službene primjedbe na izvješća o revizijama Europskog nadzornika za zaštitu podataka na temelju članka 56. stavka 2. Uredbe (EU) 2018/1861, članka 42. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 767/2008, članka 31. stavka 2. Uredbe (EU) br. 603/2013, članka 56. stavka 2. Uredbe (EU) 2017/2226, članka 67. Uredbe (EU) 2018/1240, članka 29. stavka 2. Uredbe (EU) 2019/816, članka 52. uredba (EU) 2019/817 i (EU) 2019/818, članka 60. stavka 1. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [Prüm II] i članka 19. stavka 3. Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*ova Uredba*] te osigurava odgovarajuće postupanje nakon tih revizija;

(4) * Uredba (EU) [broj] Europskog parlamenta i Vijeća od xy o [službeno prihvaćen naziv] (SL L ...).”

Članak 35.

Izmjene Uredbe (EU) 2019/817

(1) U članku 39. stavci 1. i 2. zamjenjuju se sljedećim:

„1. Središnji repozitorij podataka za izvješćivanje i statistiku (CRRS) uspostavlja se za potrebe podupiranja ciljeva EES-a, VIS-a, ETIAS-a i SIS-a, u skladu s odgovarajućim pravnim instrumentima kojima se uređuju ti sustavi, i za pružanje međusustavnih statističkih podataka i analitičkog izvješćivanja za potrebe politike, operativne potrebe i potrebe kvalitete podataka. CRRS-om se podupiru i ciljevi Uredbe (EU) .../... Europskog parlamenta i Vijeća* [*ova Uredba*].

* Uredba (EU) [broj] Europskog parlamenta i Vijeća od xy o [službeno prihvaćen naziv] (SL L ...).”

2. Agencija eu-LISA uspostavlja, uvodi i udomljuje u svojim tehničkim centrima CRRS koji sadržava podatke i statistike iz članka 63. Uredbe (EU) 2017/2226, članka 17. Uredbe (EZ) br. 767/2008, članka 84. Uredbe (EU) 2018/1240, članka 60. Uredbe (EU) 2018/1861 i članka 16. Uredbe (EU) 2018/1860, logički odvojene po informacijskom sustavu EU-a. Osim toga, agencija eu-LISA prikuplja podatke i statističke informacije od usmjerivača iz članka 31. stavka 1. Uredbe (EU) .../... * [*ova Uredba*]. Pristup CRRS-u odobrava se na način da je kontroliran i siguran te da se upotrebljavaju posebni korisnički profili, isključivo za potrebe izvješćivanja i statistike, tijelima iz članka 63. Uredbe (EU) 2017/2226, članka 17. Uredbe (EZ) br. 767/2008, članka 84. Uredbe (EU) 2018/1240, članka 60. Uredbe (EU) 2018/1861 i članka 38. stavka 2. Uredbe (EU) .../... [*ove Uredbe*].”

POGLAVLJE 8.
ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 36.

Postupak odbora

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011. Ako odbor ne da nikakvo mišljenje, Komisija ne donosi nacrt provedbenog akta i primjenjuje se članak 5. stavak 4. treći podstavak Uredbe (EU) br. 182/2011.

Članak 37.

Izvršavanje delegiranja ovlasti

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.
2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članka 5. stavka 4., članka 6. stavka 3., članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 2. i članka 21. stavka 2. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od [*datum donošenja Uredbe*]. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.
3. Europski parlament ili Vijeće mogu u bilo kojem trenutku opozvati delegiranje ovlasti iz članka 5. stavka 4., članka 6. stavka 3., članka 11. stavka 4., članka 20. stavka 2. i članka 21. stavka 2. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u Službenom listu Europske unije ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.
4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.
5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

Članak 38.

Praćenje i evaluacija

1. Agencija eu-LISA osigurava uspostavu postupaka za praćenje razvoja usmjerivača s obzirom na ciljeve koji se odnose na planiranje i troškove te za praćenje funkcioniranja usmjerivača s obzirom na ciljeve koji se odnose na tehničke rezultate, troškovnu učinkovitost, sigurnost i kvalitetu usluge.

2. Do [godinu dana nakon stupanja na snagu ove Uredbe] i svake godine nakon toga tijekom faze razvoja usmjerivača agencija eu-LISA sastavlja te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o trenutačnom stanju razvoja usmjerivača. To izvješće sadržava detaljne informacije o nastalim troškovima i svim rizicima koji mogu utjecati na ukupne troškove koje snosi opći proračun Unije u skladu s člankom 25.
3. Nakon što usmjerivač započne s radom, agencija eu-LISA sastavlja te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće u kojem se detaljno objašnjava kako su ostvareni ciljevi, posebice oni povezani s planiranjem i troškovima, te se obrazlažu eventualna odstupanja.
4. Do [četiri godine nakon datuma stupanja na snagu ove Uredbe] i svake četiri godine nakon toga Komisija sastavlja izvješće koje sadržava sveobuhvatnu evaluaciju ove Uredbe, uključujući procjenu:
 - (a) primjene ove Uredbe;
 - (b) mjere u kojoj su ovom Uredbom postignuti njezini ciljevi;
 - (c) učinka ove Uredbe na relevantna temeljna prava zaštićena pravom Unije.
5. Komisija podnosi izvješće o evaluaciji Europskom parlamentu, Vijeću, Europskom nadzorniku za zaštitu podataka i Agenciji Europske unije za temeljna prava. Prema potrebi, s obzirom na provedenu evaluaciju, Komisija podnosi zakonodavni prijedlog Europskom parlamentu i Vijeću radi izmjene ove Uredbe.
6. Države članice i zračni prijevoznici agenciji eu-LISA i Komisiji na zahtjev dostavljaju informacije potrebne za sastavljanje izvješća iz stavaka 2., 3. i 4., uključujući informacije koje ne čine osobne podatke povezane s rezultatima prethodnih provjera informacijskih sustava Unije i nacionalnih baza podataka na vanjskim granicama na temelju API podataka. Međutim, države članice mogu uskratiti pružanje takvih informacija ako i u mjeri u kojoj je to potrebno kako se ne bi otkrile povjerljive metode rada ili ugrozile istrage nadležnih graničnih tijela koje su u tijeku. Komisija osigurava odgovarajuću zaštitu svih dostavljenih povjerljivih informacija.

Članak 39.

Stupanje na snagu i primjena

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se s početkom dvije godine od datuma početka rada usmjerivača, koji određuje Komisija u skladu s člankom 27.

Međutim:

- (a) članak 5. stavci 4. i 5., članak 6. stavak 3., članak 11. stavak 4., članak 20. stavak 2., članak 21. stavak 2., članak 22., članak 25. stavak 1., članak 27., članak 36. i članak 37. primjenjuju se od [datum stupanja na snagu ove Uredbe];
- (b) članak 10., članak 13. stavci 1., 3. i 4., članak 15., članak 16., članak 17., članak 23., članak 24., članak 26. i članak 28. primjenjuju se od datuma početka rada usmjerivača, koji određuje Komisija u skladu s člankom 27.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u državama članicama u skladu s Ugovorima.

Sastavljeno u Strasbourgu,

*Za Europski parlament
Predsjednik/Predsjednica*

*Za Vijeće
Predsjednik/Predsjednica*

ZAKONODAVNI FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ

1. OKVIR PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

1.1. Naslov prijedloga/inicijative

1.2. Predmetna područja politike

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1.4.2. Posebni ciljevi

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative

1.5.2. Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

1.5.4. Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

1.7. Predviđeni načini upravljanja

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

2.2.2. Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

3.2.3. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva

3.2.4. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

3.2.5. Doprinos trećih strana

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

1. OKVIR PRIJEDLOGA

1.1. Naslov prijedloga

1. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podataka) radi olakšavanja nadzora vanjskih granica.
2. Uredba Europskog parlamenta i Vijeća o prikupljanju i prijenosu unaprijed dostavljenih informacija o putnicima (API podataka) u svrhu sprečavanja, otkrivanja, istrage i kaznenog progona kaznenih djela terorizma i teških kaznenih djela.

1.2. Predmetna područja politike

Unutarnji poslovi

1.3. Prijedlog/inicijativa odnosi se na:

- novo djelovanje
- novo djelovanje nakon pilot-projekta/pripremnog djelovanja⁵¹
- produženje postojećeg djelovanja
- spajanje ili preusmjeravanje jednog ili više djelovanja u drugo/novo djelovanje

1.4. Ciljevi

1.4.1. Opći ciljevi

1. Poboljšati upravljanje vanjskim granicama i suzbijanje nezakonitog useljavanja na način da se osigura da se svaka osoba koja prelazi relevantne vanjske granice zračnim putem podvrgne sličnim i potrebnim kontrolama prije ulaska.
2. Poboljšati unutarnju sigurnost EU-a na način da se osigura da tijela za izvršavanje zakonodavstva država članica putem svojih nacionalnih odjela za informacije o putnicima imaju pristup podacima o osobama koje putuju u zračnom prometu koji su potrebni za sprečavanje, otkrivanje i istragu teških kaznenih djela i terorizma.

1.4.2. Posebni ciljevi

Posebni cilj br. 1: poboljšati prethodne provjere na relevantnim vanjskim granicama visokokvalitetnim i potpunim API podacima te olakšati protok osoba koje putuju (na svim obuhvaćenim dolaznim letovima, uključujući čarter i poslovno zrakoplovstvo).

Posebni cilj br. 2: spriječiti, otkriti i provesti istragu teških kaznenih djela i terorizma na temelju API podataka kojima se dopunjuju podaci iz PNR-a o svim dolaznim i odlaznim letovima između EU-a i trećih zemalja te odabranim letovima unutar EU-a.

Kako bi se postigli posebni ciljevi br. 1 i br. 2, Prijedlog uključuje uspostavu središnjeg usmjerivača za API podatke.

1.4.3. Očekivani rezultati i učinak

Navesti očekivane učinke prijedloga/inicijative na ciljane korisnike/skupine.

⁵¹ Kako je navedeno u članku 58. stavku 2. točkama (a) ili (b) Financijske uredbe.

Ulazak u Uniju **svih osoba koje putuju zračnim prijevozom**, bez obzira na njihovo državljanstvo, olakšava se i ubrzava učinkovitijim graničnim kontrolama na temelju rezultata sustavnih prethodnih provjera koje se provode na putu do zračne luke. Prijave za let olakšat će se automatskim čitanjem informacija u putnim ispravama.

Agencija eu-LISA uspostaviti će središnji usmjerivač za API podatke i upravljati njime što je prije moguće od datuma donošenja obaju zakonodavnih prijedloga.

Zračni prijevoznici, posebno oni koji obavljaju isključivo letove unutar EU-a, morat će ulagati u slanje API podataka usmjerivaču (75 milijuna EUR⁵²). Međutim, kad je riječ o zračnoj industriji općenito, ti će se troškovi nadoknaditi racionaliziranim i centraliziranim pristupom prijenosu informacija nadležnim nacionalnim tijelima. Na primjer, dostavljanjem API podataka graničnim tijelima i odjelima za informacije o putnicima (PIU) putem jedinstvenog sučelja znatno će se smanjiti broj veza, čime će se ograničiti operativni troškovi (+12,545 milijuna EUR godišnje umjesto +40,3 milijuna EUR) i smanjiti sankcije koje se obično izriču zbog loših podataka o putovanjima ili podataka o putovanjima koji nedostaju (80 milijuna EUR godišnje).

Zračne luke imat će koristi od kraćeg trajanja prelaska granice, čime će se neizravno smanjiti potreba za prizemljivanjem i povećati pouzdanost presjedanja (čvorište).

Glavni su korisnici **tijela za izvršavanje zakonodavstva (odjeli za informacije o putnicima) i nacionalna tijela za upravljanje granicama**. Zajedničko prikupljanje podataka dugoročno će biti jeftinije (20 milijuna EUR godišnje). Sustavan i dosljedan pristup pomoći će u postizanju veće učinkovitosti upotrebe resursa za granične kontrole u zračnim lukama. Dostupni i točni podaci o osobama koje putuju pomoći će odjelima za informacije o putnicima da pouzdanije i učinkovitije prate kretanje poznatih osumnjičenika te da utvrde sumnjive obrasce putovanja nepoznatih pojedinaca koji bi mogli biti uključeni u teška kaznena djela ili terorističke aktivnosti.

Gradani će izravno i neizravno imati koristi od olakšanog putovanja i ulaska u schengensko područje, kao i od učinkovitije borbe protiv kaznenih djela i smanjenja stope kaznenih djela. Oni su pravi korisnici ove inicijative, kojom se pridonosi povećanju njihove zaštite.

1.4.4. Pokazatelji uspješnosti

Navesti pokazatelje za praćenje napretka i postignuća

Uvođenje središnjeg usmjerivača:

- Datum početka rada (u skladu s predviđanjima i redovitim izvješćima upravnog odbora agencije eu-LISA) (cilj T0 + 5 godina)

Posebni cilj br. 1:

- Udio zračnih prijevoznika povezanih sa središnjim usmjerivačem koji prometuju na rutama izvan schengenskog područja (cilj 100 %)
- Broj nacionalnih tijela za upravljanje granicama koja primaju informacije od središnjeg usmjerivača

⁵²

Prema procjeni učinka.

- Broj izravnih veza između zračnih prijevoznika i nacionalnih tijela za upravljanje granicama za API podatke (cilj 0)
- Omjer: broj skupova API podataka koji se izravno prenose nacionalnim tijelima za upravljanje granicama / broj skupova API podataka koji se prenose usmjerivaču (cilj 0 %)
- Udio letova za koje su nacionalna tijela za upravljanje granicama zaprimila skupove API podataka (cilj 100 %)
- Udio letova za koje su nacionalna tijela za upravljanje granicama zaprimila skupove API podataka manje od 30 minuta nakon polijetanja (100 %)
- Broj i iznos novčanih kazni izrečenih zračnim prijevoznicima za ukrcaj osoba koje putuju na temelju putne isprave s nevjerodostojnim strojno čitljivim podacima (cilj 0)
- Broj i iznos novčanih kazni izrečenih zračnim prijevoznicima za netočne ili nepotpune skupove podataka (cilj 0)
- Broj i iznos novčanih kazni izrečenih zračnim prijevoznicima zbog nedostatka skupova podataka (cilj 0)
- Udio skupova API podataka s potpunim skupom podataka o identitetu (100 %)
- Udio sintaktički ispravnih skupova API podataka (100 %)
- Broj osoba koje putuju koje su prethodno provjerene na obuhvaćenim dolaznim letovima: (isti broj kao i broj dolaznih osoba koje putuju)
- Udio podudarnih rezultata pretraživanja na granici koji su već otkriveni tijekom prethodnih provjera za dolazne letove: cilj 100 %

Posebni cilj br. 2:

- Udio zračnih prijevoznika povezanih sa sučeljem za prijevoznike / središnjim usmjerivačem koji prometuju na rutama unutar EU-a (cilj 100 %)
- Broj PIU-ova povezanih sa središnjim usmjerivačem (cilj 26)
- Broj izravnih veza između zračnih prijevoznika i PIU-ova za API podatke (cilj 0)
- Omjer: broj skupova API podataka koji se izravno prenose PIU-ovima / broj skupova API podataka koji se prenose usmjerivaču (cilj 0 %)
- Udio primljenih podataka iz PNR-a s odgovarajućim API podacima (cilj 100 %)
- Broj automatiziranih pronađenih i podudarnih rezultata pretraživanja (samo s podacima iz PNR-a, samo s API podacima, s podacima iz PNR-a i API podacima)

1.5. Osnova prijedloga/inicijative

1.5.1. *Zahtjevi koje treba ispuniti u kratkoročnom ili dugoročnom razdoblju, uključujući detaljan vremenski plan provedbe inicijative*

Obje inicijative zahtijevaju razvoj središnjeg usmjerivača („usmjerivač za API podatke”), nakon čega slijedi održavanje i rad, s dva prijelazna razdoblja.

A/ Projektiranje i razvoj

Faza projektiranja obuhvaća usmjerivač, tehničke komponente potrebne za rad usmjerivača i alate koji zajedno podupiru agenciju eu-LISA, zračne prijevoznike i države članice u provedbi njihovih obveza.

Ovisi o i. donošenju predloženih uredbi te ii. isporuci tehničkih komponenta usmjerivača i sučelja za prijevoznike, koje ovise o iii. očekivanom završetku drugih razvojnih projekata u okviru agencije eu-LISA, čime bi se rasteretili ljudski resursi koji bi se mogli preraspodijeliti na druga radna mjesta i zadaće.

Pretpostavlja se da će zakonodavni prijedlozi biti poslani suzakonodavcima do kraja 2022. i da će postupak donošenja biti dovršen do kraja 2023., analogno vremenu potrebnom za druge prijedloge. Utvrđeno je da je početak razvojnog razdoblja kraj 2025. (=T0) kako bi se dobila referentna točka od koje se računa trajanje, a ne apsolutni datumi. Ako suzakonodavci prijedlog donesu kasnije, u skladu s time pomiče se cijeli raspored. Očekuje se da će u tim uvjetima razvojno razdoblje završiti do kraja 2028. (T0 + 3 godine).

B/ Rad

Početak rada i daljnji rad ovise o početku rada usmjerivača i sučelja za prijevoznike. (T1 = T0 + 3 godine)

C/ Prijelazno razdoblje

Prijelazno razdoblje ovisi o početku rada usmjerivača i sučelja za prijevoznike te zračnim prijevoznicima i državama članicama omogućuje postupnu provedbu njihovih obveza:

- za zračne prijevoznike: povezivanje i prijenos API podataka na sučelje za prijevoznike, sustavno prikupljanje podataka automatiziranim sredstvima;
- za države članice: prikupljanje API podataka putem usmjerivača.

To bi razdoblje trebalo završiti dvije godine nakon početka rada usmjerivača i sučelja za prijevoznike: (T0 + 2 godine)

INFORMATION AS OF TUESDAY 28/06/2022 Future legal proposals indicative timelines (subject to timely adoption) / Years	Prep (Procurement, Studies, Recruitment)		Implementation (Analysis, Design, Build, Test, Deploy)						
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
e-CODEX (Entry into force: June 2022)	[Timeline bar: 2022 (Prep), 2023 (Prep), 2024-2030 (Operations & Maintenance)]								
Prum II <i>(legislative proposal presented in December 2021, foreseen adoption by co-legislators in 2024)</i>	[Timeline bar: 2024-2025 (Prep), 2026-2027 (Implementation), 2028-2030 (Operations & Maintenance)]								
Joint Investigation Teams (JITs) Platform <i>(legislative proposal presented in December 2021, foreseen adoption by co-legislators in 2023, Parliament proposed a change in timeline, shifting the EiO in 2025)</i>	[Timeline bar: 2024-2025 (Prep), 2026-2027 (Implementation), 2028-2030 (Operations & Maintenance)]								
Visa Digitalisation <i>(legislative proposal presented in April 2022, foreseen adoption by co-legislators in 2023)</i>	[Timeline bar: 2024-2025 (Prep), 2026-2027 (Implementation), 2028-2030 (Operations & Maintenance)]								
Advanced Passenger Information (API) Router <i>(currently in impact assessment stage by COM, foreseen two Regulations to be presented around autumn 2022)</i>	[Timeline bar: 2024-2025 (Prep), 2026-2027 (Implementation), 2028-2030 (Operations & Maintenance)]								

- 1.5.2. *Dodana vrijednost sudjelovanja Unije (može proizlaziti iz različitih čimbenika, npr. prednosti koordinacije, pravne sigurnosti, veće djelotvornosti ili komplementarnosti). Za potrebe ove točke „dodana vrijednost sudjelovanja Unije” vrijednost je koja proizlazi iz intervencije Unije i predstavlja dodatnu vrijednost u odnosu na vrijednost koju bi države članice inače ostvarile same.*

Razlozi za djelovanje na europskoj razini (ex ante)

Ugovorom o funkcioniranju Europske unije (UFEU) Uniju se izričito ovlašćuje za razvoj zajedničke politike o kontrolama osoba koje prelaze vanjske granice, što je jasan cilj koji treba ostvariti na razini EU-a, te za suzbijanje nezakonitog useljavanja. Međutim, riječ je o područjima podijeljene nadležnosti između EU-a i država članica.

Procjena učinka priložena Prijedlogu pokazala je i. da se na temelju API podataka ne provjeravaju sve osobe koje prelaze vanjske granice kako bi ušle u Uniju i ii. da i dalje postoje određeni nedostaci u pogledu podataka prikupljenih za potrebe PNR-a ako nedostaju API podaci, što se posebno odnosi na letove unutar EU-a. Cilj je djelovanja na razini EU-a rješavanje onih pitanja koja se mogu rješavati na temelju primjene načela supsidijarnosti te koja su relevantna za ovo pitanje podijeljene nadležnosti, s obzirom na to da predviđene ciljeve ne mogu dostatno ostvariti države članice same, nego ih se može bolje ostvariti na razini EU-a zbog opsega ili učinka predloženog djelovanja:

i. države članice same ne bi mogle učinkovito provoditi jasna i zajednička operativna pravila o obradi API podataka za upravljanje granicama i suzbijanje nezakonitog useljavanja, posebno u pogledu prethodnih provjera, koje su ključne kako bi se diljem Unije, a posebno schengenskog područja osigurao usklađen pristup kretanju osoba preko vanjskih granica (Zakonik o schengenskim granicama);

ii. isto tako, države članice same ne bi mogle učinkovito riješiti probleme povezane s obradom API podataka za potrebe izvršavanja zakonodavstva jer je Direktiva o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima schengenski instrument i njome se ne uređuje prikupljanje i prijenos API podataka na letovima unutar EU-a. U nedostatku API podataka kojima bi se dopunili podaci iz PNR-a za te letove, države članice provele su niz različitih mjera kojima se nastoji nadoknaditi nedostatak podataka o identitetu osoba koje putuju. To uključuje fizičke provjere sukladnosti radi provjere podataka o identitetu iz putne isprave i ukrajne propusnice koje dovode do novih problema, pri čemu se ne rješava temeljni problem nedostatka API podataka.

Stoga je potrebno djelovanje na razini EU-a u pogledu API podataka kako bi se učinkovito riješili utvrđeni problemi u skladu s načelom supsidijarnosti. To se traži Komisijinom Strategijom za potpuno funkcionalno i otporno schengensko područje⁵³ iz lipnja 2021. kako bi se povećala upotreba API podataka u kombinaciji s podacima iz PNR-a za letove unutar EU-a, čime bi se znatno poboljšala unutarnja sigurnost. Osim potrebe za jačanjem schengenskog područja kao političkog prioriteta Unije, potreba za djelovanjem na razini EU-a u pogledu API podataka u ovom trenutku i neovisno o posebnom položaju Irske proizlazi i iz nedavnih zakonodavnih promjena u području upravljanja vanjskim granicama Unije:

⁵³

COM(2021) 277 final (2.6.2021.).

– uredbama o interoperabilnosti iz 2019. omogućit će se sustavne kontrole osoba koje prelaze vanjske schengenske granice provjerom svih dostupnih informacija u centraliziranim informacijskim sustavima EU-a za upravljanje sigurnošću, granicama i migracijama. Uspostava centraliziranog prijenosa API podataka na razini EU-a logičan je nastavak tog koncepta;

– na vanjskim schengenskim granicama upotrebom API podataka učinkovito bi se dopunio predstojeći početak rada sustava ulaska/izlaska (EES) i europskog sustava za informacije o putovanjima i odobravanje putovanja (ETIAS). Upotreba API podataka i dalje bi bila potrebna za upravljanje vanjskim granicama jer se njima službenike graničnog nadzora unaprijed obavješćuje o tome je li se osoba koja putuje stvarno ukrcala na zrakoplov iz treće zemlje te će ući na schengensko područje, čime bi se olakšala granična kontrola koja će se provoditi nakon što ta osoba stigne na vanjske granice.

Očekivana dodana vrijednost Unije (ex post):

– zračni prijevoznici trebali bi imati koristi od smanjenja tehničkih, operativnih, infrastrukturnih i administrativnih troškova drastičnim smanjenjem broja veza, formata za razmjenu, postupaka te poruka poslanih tijelima država članica za upravljanje granicama i odjelima za informacije o putnicima (teoretski podijeljenima s 26), unatoč ukupnom povećanju broja putnika i letova na koje se inicijativa odnosi;

– usklađena pravila o prikupljanju za API podatke trebala bi imati neizravne učinke na opseg i kvalitetu policijske suradnje, čime **bi se poboljšalo rješavanje prekograničnih kaznenih djela povezanih sa sektorima zračnog prometa**: razmjena informacija između PIU-ova mogla bi se proširiti na temelju toga što partnerski PIU-ovi imaju više šanse da pronađu odgovarajuće informacije za svoje partnere (sustavno prikupljanje) ili dovoljno rano znaju koje su šanse da su te informacije dostupne (selektivna pravila o prikupljanju podataka na temelju procjene rizika u skladu s usklađenim pravilima);

– smanjenjem preostalih nedostataka informacija o dislociranim operatorima (poslovnom zrakoplovstvu, čarterima) ili osobama koje putuju, a koje još nisu bile podvrgnute provjerama (posadi) pomoglo bi se u sprečavanju, otkrivanju i smanjenju prometa (trgovanje drogom i trgovanje ljudima) koji je iskorištavao takve sektore imune na provjere.

1.5.3. Pouke iz prijašnjih sličnih iskustava

Iskustvo s razvojem informatičkih sustava u području pravosuđa i unutarnjih poslova, na temelju razmjene podataka s trećim stranama (npr. zračnim prijevoznicima), bilo kao glavnog cilja decentraliziranog pristupa (Direktive o obvezi prijevoznika na dostavljanje podataka o putnicima ili Direktive o PNR-u), bilo kao sporedne djelatnosti na središnjoj razini, kao što su EES i ETIAS (portal za prijevoznike), omogućilo je sljedeće pouke:

1. Provedba nove uredbe kojom se zračnim prijevoznicima nameću nove obveze može biti izazov: pomalo fragmentiran sektor koji obuhvaća velik broj malih subjekata može dovesti do neinformiranosti i spore primjene. Potpuna primjena API podataka i podataka iz PNR-a kod svih zračnih prijevoznika, uz ostvarenje stopostotnog učinka, može biti teška, posebno kad se informacije o osobama koje putuju prikupljaju iz poslovnog zrakoplovstva i čarter letova. Informativne kampanje i koordinacija s agencijom eu-LISA i tijelima država članica bile bi ključne za potpuno postizanje cilja.

Osim toga, iskustvo s uvođenjem centraliziranih informacijskih sustava EU-a na području u kojem je potrebna prilagodba ili proširenje nacionalnih sustava (VIS, SIS) pokazalo je sljedeće:

2. Pri uvođenju središnje komponente mogu nastati prekoračenja troškova i kašnjenja koja mogu proizaći iz promijenjenih zahtjeva zbog nedostatka temeljnih pravnih instrumenata kojima se utvrđuju njezina svrha, područje primjene, funkcije i tehničke specifikacije. Stoga bi **u pripremnoj fazi projektiranja trebalo čekati da pravni instrument i njegovi provedbeni i delegirani akti budu spremni.**

2. Kad je riječ o uvođenju sustava na terenu, na nacionalnoj razini pristup koji uključuje postupno uvođenje funkcionalnih razina (preinaka sustava SIS) najpogodniji je za uvođenje sve složenijih funkcionalnih skupova, može potaknuti naprednu fazu razvoja na središnjoj i nacionalnoj razini smanjenjem usmjerenosti na osiguranje kvalitete, te se njime povećava stabilnost rezultata, što je ključno kad se više nacionalnih sustava mora testirati u odnosu na središnji sustav (dostupnost stabilnih uvjeta testiranja). Postupnim pristupom koji kreće od nekoliko lokacija i pravodobno dopire do sve većeg broja lokacija pomaže se državama članicama da se nose s opterećenjem tijekom rada na javnoj nabavi te se pravilno raspoređuje opterećenje financijskih resursa i logističkog lanca. Pomaže u obradi povratnih informacija s terena na ograničenom skupu probnih lokacija umjesto izlaganja golemom priljevu negativnih povratnih informacija kojim je nemoguće upravljati. Iskustva stečena na probnim lokacijama mogu biti korisna za daljnje masovno uvođenje jer pružaju informacije za izradu strategije osposobljavanja. Središnji sustav ima koristi od postupnog povećanja broja obrađenih podataka te bi se prema potrebi trebao prilagoditi. Naposljetku, postupni pristup koji se temelji na kriterijima rizika povezanim sa zemljopisnim čimbenicima (VIS) pomaže u usmjeravanju, na primjer, na najsloženije poslovne situacije, čime se pridonosi ostvarenju potpunog funkcionalnog spektra središnjih i nacionalnih sustava. Stoga **bi trebalo dati prednost postupnom pristupu koji se temelji na prijelaznim fazama, probnim mjestima, postupnim funkcionalnim koracima i/ili postupnom zemljopisnom uvođenju.**

3. Moglo bi biti teško dobiti pregled razine napretka u nekim državama članicama (prvotni SIS, VIS), konkretno, u onim državama članicama koje nisu predvidjele odgovarajuće aktivnosti u okviru svojih višegodišnjih programa ili im programi nisu bili dovoljno jasni. Kad je riječ o EES-u, ETIAS-u i interoperabilnosti, predviđen je mehanizam nadoknade troškova integracije država članica koji je pomogao u praćenju provedbe. **Stoga bi trebalo nastojati utvrditi odredbe na temelju kojih bi se dobila pouzdanija slika o razini integracije svake države članice.**

1.5.4. *Usklađenost s višegodišnjim financijskim okvirom i moguće sinergije s drugim prikladnim instrumentima*

Ulaganja potrebna na razini EU-a i država članica mogu se financirati u sklopu višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) za razdoblje 2021.–2027. za fondove za unutarnje poslove upotrebom Fonda za unutarnju sigurnost (FUS) i Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI) u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama. Financiranje nakon 2027. bit će obuhvaćeno pregovorima o sljedećem VFO-u.

1.5.5. Ocjena različitih dostupnih mogućnosti financiranja, uključujući mogućnost preraspodjele

Odobrena sredstva potrebna za financiranje razvoja usmjerivača za API podatke koji provodi agencija eu-LISA (34,967 milijuna EUR) nisu planirana u okviru sredstava VFO-a za razdoblje 2021.–2027. dodijeljenih za agenciju eu-LISA i za GU HOME (2,653 milijuna EUR) jer je riječ o novom prijedlogu za koji iznosi nisu bili poznati u trenutku podnošenja VFO-a za razdoblje 2021.–2027. Stoga se predlaže povećanje proračuna agencije eu-LISA i GU HOME za iznose potrebne 2024., 2025., 2026. i 2027. smanjenjem odgovarajućih tematskih instrumenata u okviru Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI).

1.6. Trajanje i financijski učinak prijedloga/inicijative

ograničeno trajanje

- na snazi od [DD/MM]GGGG do [DD/MM]GGGG
- financijski učinak od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za preuzete obveze i od GGGG do GGGG za odobrena sredstva za plaćanje

neograničeno trajanje

- provedba s početnim razdobljem od 2024. do 2028.,
- nakon čega slijedi redovna provedba od 2029.

1.7. Predviđeni načini upravljanja⁵⁴

Izravno upravljanje koje provodi Komisija

- putem svojih službi, uključujući osoblje u delegacijama Unije
- putem izvršnih agencija

Podijeljeno upravljanje s državama članicama

Neizravno upravljanje povjeravanjem zadaća izvršenja proračuna:

- trećim zemljama ili tijelima koja su one odredile
- međunarodnim organizacijama i njihovim agencijama (navesti)
- EIB-u i Europskom investicijskom fondu
- tijelima iz članaka 70. i 71. Financijske uredbe
- tijelima javnog prava
- tijelima uređenima privatnim pravom koja pružaju javne usluge u mjeri u kojoj daju odgovarajuća financijska jamstva
- tijelima uređenima privatnim pravom države članice kojima je povjerena provedba javno-privatnog partnerstva i kojima su dana odgovarajuća financijska jamstva
- osobama kojima je povjerena provedba određenih djelovanja u području ZVSP-a u skladu s glavom V. UEU-a i koje su navedene u odgovarajućem temeljnom aktu.
- *Ako je navedeno više načina upravljanja, potrebno je pojasniti u odjeljku „Napomene”.*

Napomene

⁵⁴ Informacije o načinima upravljanja i upućivanja na Financijsku uredbu dostupni su na internetskim stranicama BudgWeb:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

Očekuje se da će faza projektiranja i razvoja usmjerivača za API podatke trajati četiri godine tijekom kojih će agencija eu-LISA razvijati komponente. Usmjerivač za API podatke početak će s radom krajem 2028.

2. MJERE UPRAVLJANJA

2.1. Pravila praćenja i izvješćivanja

Navesti učestalost i uvjete.

Podijeljeno upravljanje:

svaka država članica uspostavlja sustave upravljanja i kontrole za svoj program i osigurava kvalitetu i pouzdanost sustava praćenja i podataka o pokazateljima, u skladu s Uredbom o zajedničkim odredbama⁵⁵ (CPR). Države članice svake godine šalju jamstveni paket koji uključuje godišnje financijske izvještaje, izjavu o upravljanju i mišljenje revizijskog tijela o izvještajima, sustavu upravljanja i kontrole i zakonitosti i pravilnosti rashoda prijavljenih u godišnjim financijskim izvještajima. Komisija će upotrebljavati taj jamstveni paket kako bi utvrdila iznos koji se može naplatiti od Fonda/instrumenta za obračunsku godinu. Svake dvije godine organizira se revizijski sastanak između Komisije i svake države članice na kojem će se ispitivati uspješnost svakog programa. Države članice šest puta godišnje šalju podatke za svaki program raščlanjene prema posebnim ciljevima. Ti podaci odnose se na trošak operacija i vrijednosti zajedničkih pokazatelja ostvarenja i rezultata.

Kad je riječ o fondovima za unutarnje poslove, države članice slat će godišnje izvješće o uspješnosti u kojem bi trebale biti navedene informacije o napretku u provedbi njihovih programa i ostvarenju ključnih etapa i ciljeva. Ono bi trebalo uključivati i sve probleme koji utječu na uspješnost programa i opis mjera poduzetih za njihovo rješavanje.

U okviru fondova za unutarnje poslove za razdoblje 2021.–2027. svaka država članica podnosi konačno izvješće o uspješnosti. Konačno izvješće trebalo bi se usredotočiti na ostvareni napredak prema postizanju ciljeva programa i u njemu bi trebalo dati pregled ključnih problema koji su utjecali na uspješnost programa, mjera poduzetih za njihovo rješavanje i ocjenu učinkovitosti tih mjera. Nadalje, u izvješću bi trebalo opisati doprinos programa uklanjanju izazova utvrđenih u relevantnim preporukama EU-a upućenima državi članici, napredak u pogledu ostvarenja ciljeva utvrđenih u okviru uspješnosti, zaključke relevantnih evaluacija i mjere poduzete u pogledu tih zaključaka te rezultate komunikacijskih aktivnosti.

Neizravno upravljanje

Praćenje prijedloga i izvješćivanje o njemu provodit će se u skladu s načelima navedenima u Uredbi o agenciji eu-LISA, Financijskoj uredbi i u skladu sa zajedničkim pristupom decentraliziranim agencijama. Agencija eu-LISA svake godine mora Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću poslati jedinstveni programski dokument koji sadržava višegodišnje i godišnje programe rada i programiranje resursa. U dokumentu se utvrđuju ciljevi, očekivani rezultati i pokazatelji uspješnosti za praćenje ostvarenja ciljeva i rezultata. Agencija eu-LISA dužna je upravnom odboru podnijeti i konsolidirano godišnje izvješće o radu. To izvješće posebno uključuje informacije o ostvarenju ciljeva i rezultata utvrđenih u

⁵⁵Uredba (EU) 2021/1060 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2021. o utvrđivanju zajedničkih odredaba o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu plus, Kohezijskom fondu, Fondu za pravednu tranziciju i Europskom fondu za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu te financijskih pravila za njih i za Fond za azil, migracije i integraciju, Fond za unutarnju sigurnost i Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike.

jedinstvenom programskom dokumentu. Izvješće se mora poslati i Komisiji, Europskom parlamentu i Vijeću.

Nadalje, kako je navedeno u članku 39. Uredbe o agenciji eu-LISA, do 12. prosinca 2023. i svakih pet godina nakon toga Komisija, nakon savjetovanja s upravnim odborom i u skladu sa smjernicama Komisije, provodi evaluaciju uspješnosti Agencije u pogledu njezinih ciljeva, mandata, lokacija i zadaća. Ta evaluacija uključuje i provjeru provedbe ove Uredbe te na koji način i u kojoj mjeri Agencija djelotvorno doprinosi operativnom upravljanju opsežnim informacijskim sustavima i uspostavi koordiniranog, troškovno učinkovitog i usklađenog informacijskog okruženja na razini Unije u području slobode, sigurnosti i pravde. Tom se evaluacijom osobito ocjenjuje moguća potreba za izmjenom mandata Agencije i financijski učinci svake takve izmjene. Upravni odbor može Komisiji izdati preporuke o izmjenama ove Uredbe.

2.2. Sustavi upravljanja i kontrole

2.2.1. Obrazloženje načina upravljanja, mehanizama provedbe financiranja, načina plaćanja i predložene strategije kontrole

Podijeljeno upravljanje

Za razdoblje 2021.–2027. Uredbom (EU) 2021/1148 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi, u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, Instrumenta za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike i Uredbom (EU) 2021/1149 Europskog parlamenta i Vijeća od 7. srpnja 2021. o uspostavi Fonda za unutarnju sigurnost prvi će se put upravljati u skladu s pravilima Uredbe o zajedničkim odredbama (UZO).

U odnosu na podijeljeno upravljanje, Uredba o zajedničkim odredbama temelji se na strategiji upravljanja i kontrole koja je postojala za programsko razdoblje 2014.–2020., ali se uvode neke mjere usmjerene na pojednostavnjenje provedbe i smanjenje tereta kontrole na razini korisnika i država članica.

Novosti uključuju:

– uklanjanje postupka određivanja (čime bi se trebalo omogućiti ubrzavanje provedbe programa);

provjere upravljanja (administrativne i na licu mjesta) koje će obavljati upravljačko tijelo na temelju procjene rizika (u usporedbi sa 100 % administrativnih kontrola koje su se zahtijevale u programskom razdoblju 2014. – 2020.). Nadalje, u skladu s određenim uvjetima, upravljačka tijela mogu primjenjivati proporcionalne sustave kontrole u skladu s nacionalnim postupcima;

– uvjete za izbjegavanje višestrukih revizija iste operacije/rashoda.

Programska tijela podnositi će Komisiji zahtjeve za međuplaćanje na temelju rashoda koji su nastali korisnicima. Uredbom o zajedničkim odredbama dopušta se upravljačkim tijelima da obavljaju provjere upravljanja na temelju rizika te se predviđaju i posebne kontrole (npr. kontrole upravljačkog tijela na licu mjesta i revizije operacija/rashoda koje obavlja tijelo za reviziju) nakon što se povezani rashodi prijave Komisiji u zahtjevima za međuplaćanje (do 6 godišnje). Kako bi se umanjio rizik od nadoknade neprihvatljivih rashoda, u Uredbi o zajedničkim odredbama predviđeno je da se međuplaćanja Komisije ograniče na 95 % iznosa uključenih u zahtjev za plaćanje jer je prvotno proveden samo dio nacionalnih kontrola. Komisija će platiti preostali iznos nakon godišnjeg poravnanja računa, po

primitku jamstvenog paketa od rukovodećih tijela. Sve nepravilnosti koje Komisija ili Europski revizorski sud uoče nakon dostavljanja godišnjeg jamstvenog paketa mogu dovesti do neto financijskih ispravaka.

Neizravno upravljanje

Dio prijedloga provodit će se putem proračuna agencije eu-LISA u okviru neizravnog upravljanja.

Na temelju načela dobrog financijskog upravljanja proračun agencije eu-LISA provodi se u skladu s djelotvornom i učinkovitom unutarnjom kontrolom. Stoga je agencija eu-LISA dužna primijeniti odgovarajuću strategiju kontrole koju koordiniraju odgovarajući akteri uključeni u kontrolni lanac.

Kad je riječ o ex post kontrolama, agencija eu-LISA kao decentralizirana agencija posebno podliježe:

- unutarnjoj reviziji koju provodi Služba za unutarnju reviziju Komisije;
- godišnjim izvješćima Europskog revizorskog suda, koji daje izjavu o jamstvu u pogledu pouzdanosti godišnjih financijskih izvještaja te zakonitosti i pravilnosti povezanih transakcija;
- godišnjoj razrješnici koju daje Europski parlament;
- mogućim istragama koje provodi OLAF, posebno kako bi se osigurala pravilna upotreba sredstava dodijeljenih agencijama;

Kao partnerska glavna uprava agenciji eu-LISA, GU HOME provodit će svoju strategiju kontrole nad decentraliziranim agencijama kako bi osigurao pouzdano izvješćivanje u okviru svojeg godišnjeg izvješća o radu. Iako su decentralizirane agencije u cijelosti odgovorne za izvršenje svojeg proračuna, GU HOME odgovoran je za redovito plaćanje godišnjih doprinosa koje utvrđuje proračunsko tijelo EU-a.

Naposljetku, Europski ombudsman osigurava dodatnu razinu kontrole i odgovornosti u agenciji eu-LISA.

2.2.2. *Informacije o utvrđenim rizicima i uspostavljenim sustavima unutarnje kontrole za ublažavanje rizika*

U ovoj fazi nisu utvrđeni posebni rizici.

Kad je riječ o dijelu upravljanja u okviru podijeljenog upravljanja, opći rizici povezani s provedbom trenutačnih programa odnose se na nedostatnu provedbu Fonda/instrumenta u državama članicama i moguće pogreške koje nastaju zbog složenosti pravila i nedostataka u sustavima upravljanja i kontrole. Nacrtom uredbe o zajedničkim odredbama pojednostavnjuje se regulatorni okvir usklađivanjem pravila i sustava upravljanja i kontrole u različitim fondovima koji se provode u okviru podijeljenog upravljanja. Njime se pojednostavnjuju i zahtjevi za kontrolu koji se razlikuju prema rizicima (npr. provjere upravljanja na temelju rizika, mogućnost proporcionalnih sustava kontrole na temelju nacionalnih postupaka, ograničenja revizijskih aktivnosti u pogledu rokova i/ili posebnih operacija).

Za proračun koji izvršava agencija eu-LISA potreban je poseban okvir unutarnje kontrole koji se temelji na okviru unutarnje kontrole Europske komisije. U jedinstvenom programskom dokumentu moraju se navesti informacije o sustavima unutarnje kontrole, a u konsolidiranom godišnjem izvješću o radu informacije o učinkovitosti i djelotvornosti sustava unutarnje kontrole, među ostalim u pogledu

procjene rizika. U konsolidiranom godišnjem izvješću o radu za 2021. navodi se da je uprava Agencije u razumnom stupnju sigurna da su uspostavljene odgovarajuće kontrole i da one funkcioniraju kako je predviđeno. Osim toga, rizici su se na odgovarajući način pratili i ublažavali te se prema potrebi provode razna poboljšanja i pojačanja.

Služba za unutarnju reviziju agencije eu-LISA osigurava dodatnu razinu unutarnjeg nadzora na temelju godišnjeg plana revizije u kojem se posebno uzima u obzir procjena rizika u okviru agencije eu-LISA. Služba za unutarnju reviziju pomaže agenciji eu-LISA da ostvari svoje ciljeve tako što osigurava sustavan i discipliniran pristup evaluaciji djelotvornosti postupaka upravljanja rizicima, kontrole rizika i upravljačkim postupcima te izdaje preporuke za njihovo poboljšanje.

Nadalje, Europski nadzornik za zaštitu podataka i službenik za zaštitu podataka agencije eu-LISA (neovisna funkcija izravno povezana s tajništvom upravnog odbora) nadziru agenciju eu-LISA pri obradi osobnih podataka.

Naposljetku, kao partnerska glavna uprava agenciji eu-LISA, GU HOME provodi godišnji postupak upravljanja rizicima kako bi utvrdio i procijenio moguće visoke rizike povezane s radom agencija, uključujući agenciju eu-LISA. Rizici koji se smatraju ključnima svake se godine navode u planu upravljanja GU-a za migracije i unutarnje poslove, a prilaže im se akcijski plan u kojem se utvrđuju predviđene mjere za ublažavanje.

2.2.3. Procjena i obrazloženje troškovne učinkovitosti kontrola (omjer troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja) i procjena očekivane razine rizika od pogreške (pri plaćanju i pri zaključenju)

Kad je riječ o dijelu upravljanja u okviru podijeljenog upravljanja, očekuje se da će troškovi kontrola za države članice ostati stabilni ili bi se mogli smanjiti.

Povećat će se učinkovitost u provedbi programa fondova za unutarnje poslove za razdoblje 2021.–2027., kao i plaćanja državama članicama.

Očekuje se da će se trošak kontrola za države članice dodatno smanjiti uvođenjem pristupa upravljanju i kontroli koji se temelji na riziku iz Uredbe o zajedničkim odredbama primjenjive na fondove za unutarnje poslove te pojačanim poticajem na prihvaćanje pojednostavnjenih obračuna troškova (SCO).

Komisija za agenciju eu-LISA izvješćuje o „omjeru troškova kontrole i vrijednosti sredstava kojima se upravlja”. U godišnjem izvješću o radu GU-a HOME za 2021. taj omjer iznosi 0,08 % u odnosu na subjekte kojima je povjereno neizravno upravljanje i decentralizirane agencije, uključujući agenciju eu-LISA.

2.3. Mjere za sprečavanje prijevара i nepravilnosti

Navesti postojeće ili predviđene mjere za sprečavanje i zaštitu, npr. iz strategije za borbu protiv prijevara.

GU HOME nastavit će provoditi svoju strategiju za borbu protiv prijevara u skladu s Komisijinom strategijom za borbu protiv prijevara (CAFS) kako bi se, među ostalim, osiguralo da su unutarnje kontrole Komisije povezane s borbom protiv prijevara usklađene s tom strategijom i da je njezin pristup upravljanju rizikom od prijevara osmišljen tako da omogućuje utvrđivanje područja s rizikom od prijevara i odgovarajućih rješenja.

Kad je riječ o podijeljenom upravljanju, države članice osiguravaju zakonitost i pravilnost rashoda navedenih u financijskim izvještajima podnesenima Komisiji. U tom kontekstu države članice poduzimaju sve potrebne mjere za sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje nepravilnosti. Kao i u prošlom programskom ciklusu za razdoblje 2014.–2020., i u programskom razdoblju 2021.–2027. države članice obvezne su uspostaviti postupke za otkrivanje nepravilnosti i borbu protiv prijevara u kombinaciji s posebnom delegiranom uredbom Komisije o izvješćivanju o nepravilnostima. Mjere borbe protiv prijevara i dalje će biti horizontalno načelo i obveza svih država članica.

Kad je riječ o neizravnom upravljanju, mjere povezane s borbom protiv prijevara, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti navedene su, među ostalim, u članku 50. Uredbe o agenciji eu-LISA i u glavi X. Financijske uredbe agencije eu-LISA.

Agencija eu-LISA posebno sudjeluje u aktivnostima borbe protiv prijevara koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara i bez odgode obavješćuje Komisiju o slučajevima navodne prijave i drugim financijskim nepravilnostima u skladu sa svojom unutarnjom strategijom za borbu protiv prijevara, revidiranom i donesenom u kolovozu 2022. za razdoblje 2022.–2024.

Nadalje, kao partnerska glavna uprava, GU HOME donio je u listopadu 2021. novu strategiju za borbu protiv prijevara, zajedno s popratnim akcijskim planom, kojom se dodatno jačaju kapaciteti GU-a za borbu protiv prijevara te kojom se prilagođavaju okruženju koje se stalno mijenja. U njoj se uzimaju u obzir novosti uvedene Komisijinom Strategijom za borbu protiv prijevara iz 2019. i prilagodbe koje se zahtijevaju VFO-om za razdoblje 2021.–2027.

Decentralizirane agencije, među ostalim eu-LISA, obuhvaćene su područjem primjene te strategije. U zaključku godišnjeg izvješća o radu GU-a za migracije i unutarnje poslove za 2021. navedeno je da su postupci sprečavanja i otkrivanja prijevara funkcionirali na zadovoljavajući način te su stoga pridonijeli jamstvu o ostvarenju ciljeva unutarnje kontrole.

3. PROCIJENJENI FINANCIJSKI UČINAK PRIJEDLOGA/INICIJATIVE

3.1. Naslovi višegodišnjeg financijskog okvira i proračunske linije rashoda na koje prijedlog/inicijativa ima učinak

- Postojeće proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	Dif./nedif. 56	zemalja EFTA-e ⁵⁷	zemalja kandidatkinja ⁵⁸	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
4	11 02 01 Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike	Dif.	NE	NE	DA	NE
4	11.01.01 – Rashodi za potporu „Fondu za integrirano upravljanje granicama (IBMF) – Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI)”	Nedif.	NE	NE	DA	NE
4	11 10 02 Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde („eu-LISA”)	Nedif.	NE	NE	DA	NE
5	12 02 01 Fond za unutarnju sigurnost (FUS)	Dif.	NE	NE	NE	NE
5	11.02.02 – Rashodi za potporu Fondu za unutarnju sigurnost (FUS) – Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI)	Nedif.	NE	NE	NE	NE

- Zatražene nove proračunske linije

Prema redoslijedu naslova višegodišnjeg financijskog okvira i proračunskih linija.

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	Proračunska linija	Vrsta rashoda	Doprinos			
	Broj	dif./nedif.	zemalja EFTA-e	zemalja kandidatkinja	trećih zemalja	u smislu članka 21. stavka 2. točke (b) Financijske uredbe
	[XX YY YY YY]		DA/NE	DA/NE	DA/NE	DA/NE

⁵⁶ Dif. = diferencirana odobrena sredstva; nedif. = nediferencirana odobrena sredstva.

⁵⁷ EFTA: Europsko udruženje slobodne trgovine.

⁵⁸ Zemlje kandidatkinje i, ako je primjenjivo, potencijalni kandidati sa zapadnog Balkana.

3.2. Procijenjeni financijski učinak prijedloga na odobrena sredstva

3.2.1. Sažetak procijenjenog učinka na odobrena sredstva za poslovanje

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna odobrena sredstva za poslovanje.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća odobrena sredstva za poslovanje:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	4	Migracije i upravljanje granicama
---	---	-----------------------------------

GU za migracije i unutarnje poslove			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno 2021. – 2027.	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno 2028. – 2034.	UKUPN O
•Odobrena sredstva za poslovanje																
11 02 01 Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike (BMVI)	Obveze	(1a)				8,250	8,250	7,838	9,075	10,313	5,363	5,363	5,363	5,363	48,675	56,925
	Plaćanja	(2a)				2,888	2,888	4,393	6,394	8,642	7,734	7,219	6,538	5,610	46,530	49,418
11 10 02 Agencija Europske unije za operativno upravljanje opsežnim informacijskim sustavima u području slobode, sigurnosti i pravde („eu-LISA“)	Obveze	(1b)	0,157	2,597	7,958	22,865	33,577	15,415	9,168	9,083	9,083	9,083	9,083	9,083	69,998	103,575
	Plaćanja	(2b)	0,157	2,597	7,958	22,865	33,577	15,415	9,168	9,083	9,083	9,083	9,083	9,083	69,998	103,575
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁵⁹																
Proračunska linija			(3)													
UKUPNA odobrena sredstva za GU HOME	Obveze	=1a+1b+3	0,314	3,993	7,958	31,115	41,827	23,253	18,243	19,396	14,446	14,446	14,446	14,446	118,673	160,500
	Plaćanja	=2a+2b	0,314	3,993	7,958	25,753	36,464	19,808	15,562	17,725	16,817	16,302	15,621	14,693	116,528	152,992

⁵⁹ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA“), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

		+3														
--	--	----	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)	0,314	3,993	7,958	31,115	41,827	23,253	18,243	19,396	14,446	14,446	14,446	14,446	118,673	160,500
	Plaćanja	(5)	0,314	3,993	7,958	25,753	36,464	19,808	15,562	17,725	16,817	16,302	15,621	14,693	116,528	152,992
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)														
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 4. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6	0,314	3,993	7,958	31,115	41,827	23,253	18,243	19,396	14,446	14,446	14,446	14,446	118,673	160,500
	Plaćanja	=5+6	0,314	3,993	7,958	25,753	36,464	19,808	15,562	17,725	16,817	16,302	15,621	14,693	116,528	152,992

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	5	Sigurnost i obrana
---	---	--------------------

GU za migracije i unutarnje poslove			Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno 21.–27.	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno 28.–34.	UKUPNO
• Odobrena sredstva za poslovanje																
12 02 01 Fond za unutarnju sigurnost (FUS)	Obveze	(1a)				3,300	3,300	3,135	3,630	4,125	2,145	2,145	2,145	2,145	19,470	22,770
	Plaćanja	(2a)				1,155	1,155	1,757	2,558	3,457	3,094	2,888	2,615	2,244	18,612	19,767
Administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe ⁶⁰																
Proračunska linija		(3)														

⁶⁰ Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

UKUPNA odobrena sredstva za GU HOME	Obveze	=1a+1b+3					3,300	3,300	3,135	3,630	4,125	2,145	2,145	2,145	2,145	19,470	22,770
	Plaćanja	=2a+2b+3					1,155	1,155	1,757	2,558	3,457	3,094	2,888	2,615	2,244	18,612	19,767

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje	Obveze	(4)					3,300	3,300	3,135	3,630	4,125	2,145	2,145	2,145	2,145	19,470	22,770
	Plaćanja	(5)					1,155	1,155	1,757	2,558	3,457	3,094	2,888	2,615	2,244	18,612	19,767
• UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe		(6)															
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 5. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	=4+6					3,300	3,300	3,135	3,630	4,125	2,145	2,145	2,145	2,145	19,470	22,770
	Plaćanja	=5+6					1,155	1,155	1,757	2,558	3,457	3,094	2,888	2,615	2,244	18,612	19,767

• UKUPNA odobrena sredstva za poslovanje (svi naslovi za poslovanje)	Obveze	(4)	0,157	2,597	7,958	34,415	45,127	31,668	31,113	36,721	33,751	33,751	33,751	27,151	227,903	273,030
	Plaćanja	(5)	0,157	2,597	7,958	26,908	37,619	23,413	22,409	28,706	31,461	33,379	34,208	31,589	205,166	242,785
UKUPNA administrativna odobrena sredstva koja se financiraju iz omotnice za posebne programe (svi naslovi za poslovanje)		(6)														
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–6. višegodišnjeg financijskog okvira (referentni iznos)	Obveze	=4+6	0,157	2,597	7,958	34,415	45,127	26,388	21,873	23,521	16,591	16,591	16,591	16,591	138,143	183,270
	Plaćanja	=5+6	0,157	2,597	7,958	26,908	37,619	21,565	18,119	21,182	19,911	19,189	18,236	16,937	135,140	172,759

Naslov višegodišnjeg financijskog okvira	7	„Administrativni rashodi”
---	----------	---------------------------

U ovaj se dio unose „administrativni proračunski podaci”, koji se najprije unose u [prilog zakonodavnom financijskom izvještaju](#) (Prilog V. internim pravilima), koji se učitava u sustav DECIDE za potrebe savjetovanja među službama.

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno 21.–27.	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno 28.–34.	UKUPNO
GU za migracije i unutarnje poslove															
• Ljudski resursi		0,314	0,471	0,471	0,471	1,727	0,471	0,471	0,471	0,471	0,471	0,471	0,471	3,297	5,024
• Ostali administrativni rashodi		0,187	0,273	0,273	0,273	1,006	0,273	0,273	0,273	0,187	0,187	0,187	0,187	1,488	2,492
UKUPNO GU HOME	Odobrena sredstva	0,501	0,744	0,744	0,744	2,732	0,744	0,744	0,666	0,658	0,658	0,658	0,658	4,785	7,516

UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira	(ukupne obveze = ukupna plaćanja)	0,501	0,744	0,744	0,744	2,732	0,744	0,744	0,666	0,658	0,658	0,658	0,658	4,785	7,516
---	-----------------------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

		Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Ukupno 21.–27.	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno 28.–34.	UKUPNO
UKUPNA odobrena sredstva iz NASLOVA 1.–7. višegodišnjeg financijskog okvira	Obveze	0,815	4,737	8,702	35,159	47,858	27,131	22,617	24,186	17,249	17,249	17,249	17,249	142,928	190,786
	Plaćanja	0,815	4,737	8,702	27,651	40,351	22,309	18,863	21,847	20,569	19,847	18,894	17,595	139,925	180,275

3.2.2. Procijenjeni rezultati financirani odobrenim sredstvima za poslovanje

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza u milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Navesti ciljeve i rezultate ↓	Vrsta ⁶¹	Prosječni trošak	Godina 2024.		Godina 2025.		Godina 2026.		Godina 2027.		Godina 2028.		Godina 2029.		Godina 2030.		Godina 2031.		Godina 2032.		Godina 2033.		Godina 2034.		Ukupni broj	Ukupni trošak	
			Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak	Ne	Trošak			
ZAJEDNIČKI CILJ																											
– Izgradnja		44,482	0,004	0,157	0,058	2,597	0,179	7,958	0,507	22,565	0,252	11,205														1	44,482
Upravljanje		9,083							0,300		4,210		9,168		9,083		9,083		9,083		9,083		9,083		9,083		59,093
Međuzbroj za zajednički cilj				0,157		2,597		7,958		22,865		15,415		9,168		9,083		9,083		9,083		9,083		9,083			103,575
POSEBNI CILJ br. 1																											
– Izgradnja veze s državama	26	1,031							8	8,250	6	6,188	6	6,188	6	6,188										26	26,813
– Održavanje veze s državama	26	0,206									8	1,650	14	2,888	20	4,125	26	5,363	26	5,363	26	5,363	26	5,363	26	5,363	30,113
Međuzbroj za posebni cilj br. 1										8,250		7,838		9,075		10,313		5,363		5,363		5,363		5,363			56,925
POSEBNI CILJ br. 2																											
– Veze s državama	26	0,413							8	3,300	6	2,475	6	2,475	6	2,475										26	10,725
– Održavanje veze s državama	26	0,083									8	0,660	14	1,155	20	1,650	26	2,145	26	2,145	26	2,145	26	2,145	26	2,145	12,045
Međuzbroj za posebni cilj br. 2				0,000		0,000		0,000		3,300		3,135		3,630		4,125		2,145		2,145		2,145		2,145			22,770
UKUPNO				0,157		2,597		7,958		34,415		26,388		21,873		23,521		16,591		16,591		16,591		16,591			183,270

⁶¹ Rezultati se odnose na proizvode i usluge koji se isporučuju (npr.: broj financiranih studentskih razmjena, kilometri izgrađenih prometnica itd.).

3.2.3. Procijenjeni učinak na osoblje agencije eu-LISA

3.2.3.1. Sažetak

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina 2024.	God ina 202 5.	Godi na 2026.	Godi na 2027.	Godi na 2028.	Godi na 2029.	Godi na 2030.	Godi na 2031.	Godi na 2032.	Godi na 2033.	Godi na 2034.
--	-----------------	-------------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Privremeno osoblje (razredi AD)	0,157	1,099	2,198	2,355	4,710	2,355	2,355	2,355	2,355	2,355	2,355
Privremeno osoblje (razredi AST)											
Ugovorno osoblje	0,000	0,298	0,680	0,850	1,955	1,105	1,020	1,020	1,020	1,020	1,020
Upućeni nacionalni stručnjaci											

UKUPNO	0,157	1,397	2,878	3,205	6,665	3,460	3,375	3,375	3,375	3,375	3,375
---------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Potrebe u pogledu osoblja (EPRV):

	Godin a 2024.	Godi na 2025.	Godi na 2026.	Godi na 2027.	Godi na 2028.	Godi na 2029.	Godi na 2030.	Godi na 2031.	Godi na 2032.	Godi na 2033.	Godi na 2034.
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------

Privremeno osoblje (razredi AD)	2,0	14,0	14,0	15,0	30,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0	15,0
Privremeno osoblje (razredi AST)											
Ugovorno osoblje	0,0	7,0	8,0	10,0	23,0	13,0	12,0	12,0	12,0	12,0	12,0
Upućeni nacionalni stručnjaci											

UKUPNO	2,0	21,0	22,0	25,0	53,0	28,0	27,0	27,0	27,0	27,0	27,0
---------------	------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Osoblje agencije eu-LISA trebalo bi podupirati napore Glavne uprave za migracije i unutarnje poslove u izradi sekundarnog zakonodavstva početkom 2024., stoga osoblje mora krenuti s radom što je prije moguće. Postupci zapošljavanja počinju od siječnja 2024. Faktor od 50 % primjenjuje se na dva EPRV-a zaposlena 2024., 21 EPRV 2025. Ostatak osoblja dolazi iz preraspodjele iz drugih projekata.

3.2.4. Sažetak procijenjenog učinka na administrativna odobrena sredstva (za GU HOME)

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebna administrativna odobrena sredstva.
- Za prijedlog/inicijativu potrebna su sljedeća administrativna odobrena sredstva:

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

	Godina na 2024.	Godina na 2025	Godina na 2026	Godina na 2027	Ukupno o 21.–27.	Godina na 2028	Godina na 2029	Godina na 2030	Godina na 2031	Godina na 2032.	Godina 2033.	Godina 2034.	Ukupno o 28.–34.	UKUPNO
--	-----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	------------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	-----------------------	-----------------	-----------------	------------------------	--------

NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira														
Ljudski resursi	0,314	0,471	0,471	0,471	1,727	0,471	0,471	0,471	0,471	0,471	0,471	0,471	3,297	5,024
Ostali administrativni rashodi	0,187	0,273	0,273	0,273	1,006	0,273	0,273	0,273	0,187	0,187	0,187	0,187	1,567	2,573
Međuzbroj za NASLOV 7. višegodišnjeg financijskog okvira	0,501	0,744	0,744	0,744	2,733	0,744	0,744	0,744	0,658	0,658	0,658	0,658	4,864	7,597

Izvan NASLOVA 7.⁶² višegodišnjeg financijskog okvira														
Ljudski resursi														
Ostali administrativni rashodi														
Međuzbroj izvan NASLOVA 7. višegodišnjeg financijskog okvira														

UKUPNO	0,501	0,744	0,744	0,744	2,733	0,744	0,744	0,744	0,658	0,658	0,658	0,658	4,864	7,597
---------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Potrebna odobrena sredstva za ljudske resurse i ostale administrativne rashode pokrit će se odobrenim sredstvima glavne uprave koja su već dodijeljena za upravljanje djelovanjem i/ili su preraspodijeljena unutar glavne uprave te, prema potrebi, dodatnim sredstvima koja se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

⁶² Tehnička i/ili administrativna pomoć i rashodi za potporu provedbi programa i/ili djelovanja EU-a (prijašnje linije „BA”), neizravno istraživanje, izravno istraživanje.

3.2.4.1. Procijenjene potrebe u pogledu ljudskih resursa (za GU HOME)

- Za prijedlog/inicijativu nisu potrebni ljudski resursi.
- Za prijedlog/inicijativu potrebni su sljedeći ljudski resursi:

Procjenu navesti u ekvivalentima punog radnog vremena

	Godina 2024.	Godina 2025.	Godina 2026.	Godina 2027.	Godina 2028.	Godina 2029.	Godina 2030.	Godina 2031.	Godina 2032.
• Radna mjesta prema planu radnih mjesta (dužnosnici i privremeno osoblje)									
20 01 02 01 (sjedište i predstavništva Komisije)	2	3	3	3	3	3	3	3	3
20 01 02 03 (delegacije)									
01 01 01 01 (neizravno istraživanje)									
01 01 01 11 (izravno istraživanje)									
Druge proračunske linije (navesti)									

Vanjsko osoblje (u ekvivalentu punog radnog vremena: EPRV)

20 02 01 (UO, UNS, UsO iz „globalne omotnice”)									
20 02 03 (UO, LO, UNS, UsO i MSD u delegacijama)									
XX 01 xx yy zz ⁶³	– u sjedištima								
	– u delegacijama								
01 01 01 02 (UO, UNS, UsO – neizravno istraživanje)									
01 01 01 12 (UO, UNS, UsO – izravno istraživanje)									
Druge proračunske linije (navesti)									
UKUPNO	2	3	3	3	3	3	3	3	3

XX se odnosi na odgovarajuće područje politike ili glavu proračuna.

Potrebe za ljudskim resursima pokrit će se osobljem glavne uprave kojemu je već povjereno upravljanje djelovanjem i/ili koje je preraspoređeno unutar glavne uprave te, prema potrebi, resursima koji se mogu dodijeliti nadležnoj glavnoj upravi u okviru godišnjeg postupka dodjele sredstava uzimajući u obzir proračunska ograničenja.

Opis zadaća:

Dužnosnici i privremeno osoblje	Tri službenika za daljnje mjere. Osoblje će obavljati dužnosti Komisije povezane s isporukom programa: provjeru usklađenosti sa zakonodavnim prijedlogom, rješavanje pitanja usklađenosti, pripremu izvješća Europskom parlamentu i Vijeću, procjenu napretka država članica, ažuriranje sekundarnog zakonodavstva, uključujući sve promjene u pogledu standarda. Budući da je program dodatna aktivnost uz postojeće radno opterećenje, potrebno je dodatno osoblje (1 EPRV-a).
Vanjsko osoblje	

⁶³

U okviru gornje granice za vanjsko osoblje iz odobrenih sredstava za poslovanje (prijašnje linije „BA”).

3.2.5. Usklađenost s aktualnim višegodišnjim financijskim okvirom

U prijedlogu/inicijativi:

- može se u potpunosti financirati preraspodjelom unutar relevantnog naslova višegodišnjeg financijskog okvira (VFO).

Budući da odobrena sredstva potrebna za razvoj usmjerivača za API podatke (2024./2028.) i tekuće troškove (od 2029.) nisu planirana u okviru sredstava VFO-a za razdoblje 2021.–2027. dodijeljenih za agenciju eu-LISA, kao ni za dodatno osoblje GU-a HOME, sredstva potrebna za razvoj odnosno održavanje usmjerivača za API podatke (33,577 milijuna EUR u okviru sredstava VFO-a za razdoblje 2021.–2027.) i za daljnje mjere Komisije (2,732 milijuna EUR) stavit će se na raspolaganje poravnanjem s proračunom BMVI-ja (11.02.01 – „Instrument za financijsku potporu u području upravljanja granicama i vizne politike”) za odgovarajuće iznose:

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza = odobrena sredstva za plaćanje u milijunima EUR: 2024.: 0,157; 2025.: 2,597; 2026.: 7,958; 2027.: 22,865

Za 2024.–2027.: 33,577

Troškovi razvoja i tekući troškovi na nacionalnoj razini financirat će se u okviru instrumenta kojim se nastavlja rad BMVI-ja u sljedećem VFO-u.⁶⁴

- zahtijeva upotrebu nedodijeljene razlike u okviru relevantnog naslova VFO-a i/ili upotrebu posebnih instrumenata kako su definirani u Uredbi o VFO-u.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije, odgovarajuće iznose te instrumente čija se upotreba predlaže.

- zahtijeva reviziju VFO-a.

Objasniti što je potrebno te navesti predmetne naslove i proračunske linije te odgovarajuće iznose.

3.2.6. Doprinos trećih strana

U prijedlogu/inicijativi:

- ne predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju.
- predviđa se sudjelovanje trećih strana u sufinanciranju prema sljedećoj procjeni:

⁶⁴ Učinak na proračun izvan trenutnog VFO-a okvirni je pregled, ne dovodeći u pitanje budući sporazum o VFO-u.

3.3. Procijenjeni učinak na prihode

- Prijedlog/inicijativa nema financijski učinak na prihode.
- Prijedlog/inicijativa ima sljedeći financijski učinak:
 - (1) na vlastita sredstva
 - (2) na ostale prihode
 - (3) navesti jesu li prihodi namijenjeni proračunskim linijama rashoda

U milijunima EUR (do 3 decimalna mjesta)

Proračunska prihoda:	linija	Odobrena sredstva dostupna za tekuću financijsku godinu	Učinak prijedloga/inicijative ⁶⁵					
			Godina N	Godina N+1	Godina N+2	Godina N+3	Unijeti onoliko godina koliko je potrebno za prikaz trajanja učinka (vidjeti točku 1.6.)	
Članak			p.m.					

Za namjenske prihode navesti odgovarajuće proračunske linije rashoda.

11.1002 (eu-LISA), 11.0201 (BMVI)

Ostale napomene (npr. metoda/formula za izračun učinka na prihode ili druge informacije)

Proračun uključuje doprinos zemalja koje su se pridružile provedbi, primjeni i razvoju schengenske pravne stečevine i mjera povezanih s digitalizacijom viza, kako je utvrđeno njihovim sporazumima koji su na snazi. Procjene se temelje na izračunima prihoda namijenjenih provedbi schengenske pravne stečevine, dobivenih od država (Island, Norveška i Švicarska) koje u opći proračun Europske unije (potrošene uplate) trenutačno uplaćuju godišnji iznos za odgovarajuću financijsku godinu koji se izračunava u skladu s njihovim bruto domaćim proizvodom kao postotak bruto domaćeg proizvoda svih država sudionica. Izračun se temelji na podacima EUROSTATATA koji podliježu znatnim odstupanjima ovisno o gospodarskoj situaciji država sudionica.

⁶⁵ Kad je riječ o tradicionalnim vlastitim sredstvima (carine, pristojbe na šećer), navedeni iznosi moraju biti neto iznosi, to jest bruto iznosi nakon odbitka od 20 % na ime troškova naplate.